JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1859. **Zaturdag, 12 Februarij.** **N°. 13.**

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij [illegible] GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co., te **Pasaroean** bij [illegible] te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, [illegible]markt te ***Amsterdam.***

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................... *f* 12,50.

De prijs der **Advertentiën** is [illegible] voor de Vijf woorden

Bijvoegsel behoorende bij de Java-Bode No. 12.

OPGAAF VAN AANVOER EN VOORRAAD VAN KOFFIJ EN THEE.

KOFFIJ.

AMSTERDAM.

	Aanvoer.				*Voorraad.*			
	Oost-Indisch.		West-Indisch.		Oost-Indisch.		West-Indisch.	
Jaren.	Balen.	Vaten.	Balen.	Vaten.	Balen.	Vaten.	Balen.	Vaten.
1842.	496.300	315	44.500	641	152.500	202	—	—
1843.	554.400	18	25.250	654	295.100	—	950	—
1844.	609.300	132	33.700	498	330.000	—	9.500	70
1845.	558.700	—	33.400	454	318.700	—	5.200	62
1846.	390.200	—	1.750	256	306.100	—	—	50
1847.	515.500	—	6.850	146	260.200	—	650	—
1848.	383.000	—	14.700	420	169.100	—	1.800	250
1849.	475.816	—	54.112	602	184.500	—	6.990	131
1850.	317.600	—	36.400	330	115.000	—	6.000	190
1851.	380.450	—	29.200	242	119.000	—	8.000	—
1852.	542.000	—	23.500	315	121.000	—	9.500	139
1853.	456.000	—	7.000	180	114.500	—	4.500	40
1854.	480.800	—	16.000	94	115.800	—	7.300	—
1855.	468.200	—	43.260	100	103.900	—	4.400	—
1856.	610.300	1355	23.850	—	185.600	—	8.150	—
1857.	535.300	1400	101.600	315	344.700	1299	60.700	—
1858.	560.400	1355	7.700	70	185.000	—	28.500	—

ROTTERDAM.

	Aanvoer.				*Voorraad.*			
	Oost-Indisch.		West-Indisch.		Oost-Indisch.		West-Indisch.	
Jaren.	Balen.	Vaten.	Balen.	Vaten.	Balen.	Vaten.	Balen.	Vaten.
1842.	365.600	—	32.300	70	132.700	—	9.500	—
1843.	472.000	—	20.500	450	221.000	—	5.000	—
1844.	456.800	—	42.900	300	200.000	—	12.500	370
1845.	342.000	—	62.900	1320	180.000	—	7.600	50
1846.	321.600	—	15.800	1305	226.200	—	2.200	—
1847.	345.600	—	37.600	1560	153.700	—	6.700	—
1848.	326.000	—	42.000	940	181.600	—	7.800	—
1849.	329.980	—	107.432	1244	127.380	—	3.520	—
1850.	232.000	—	20.000	750	78.000	—	1.500	69
1851.	346.700	—	26.282	2546	109.700	—	6.432	—
1852.	396.600	—	6.100	2044	132.000	—	—	—
1853.	316.200	—	36.600	2700	38.285	—	4.600	—
1854.	328.100	—	19.600	2100	58.800	—	—	—
1855.	435.300	—	49.900	3900	86.200	—	150	—
1856.	445.400	—	21.500	2130	166.400	—	200	—
1857.	292.000	1370	57.700	970	112.800	1370	27.600	—
1858.	390.000	349	6.000	—	53.300	—	15.000	—

PRIJZEN IN 1858.

	Januarij.	April.	Junij.	Augustus.	October.	December.
	Cts.	Cts.	Cts.	Cts.	Cts.	Cts.
Bruin.......	46. 49	46.48	46. 53	53. 55	53. 55	53. 55
Geel.........	34. 40	33.36	36. 40	37. 45	37. 48	38. 48
Blank........	33. 36	30.31	32. 35	32½.35	33. 37	34. 38
Fijn gr. en bl..	37. 41	34.37	35. 40	36. 40	37. 40	38. 40
Groen	33½.36	31.33	32. 35	32. 35	34. 37	34. 38
Ordinair.....	32½ 33½	29.29½	30. 32	31. 32	32½. 33½	33½.34
Gemeen......	31. 32	27.28	28. 30	29. 30	29. 31	31. 32½
Menado.....	34. 41	32.38	36. 40	36. 40½	44. 50	45. 50
Padang	32. 38	27.34	29. 36	29. 36	31½.39	32. 39
Surinaams...	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Domingo....	28. 31	25.26½	25½.27	26. 27	28. 29½	28½.30
Brasil.......	18. 26	17.25	18. 27	19. 28	21. 29	22. 31

AANVOER EN VOORRAAD
van
KOFFIJ,
bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij
IN NEDERLAND.

Jaren.	Aanvoer.	Voorraad.
1857.	891.000 Balen.	533.600 Bn.
1858.	947.000 〃	297.700 〃

VOORRAAD OP ONTVANG-CEDULLEN.

IN ALLE HAVENS, IN VERGELIJKING MET DENZELVEN OP 31 DECEMBER DER 12 LAATSTE JAREN.

1847.	271.200 Bn..	—Vat.	1853.	255.300 Bn..	—Vat.
1848.	195.300 ,,	— ,,	1854.	160.370 ,,	— ,,
1849.	265.750 ,,	— ,,	1855.	128.100 ,,	— ,,
1850.	281.900 ,,	— ,,	1856.	156.700 ,,	— ,,
1851.	166.500 ,,	— ,,	1857.	147.400 ,,	115 ,,
1852.	156.900 ,,	— ,,	1858.	144.423 ,,	— ,,

AANVOER en VOORRAAD van THEE.

	AMSTERDAM.		ROTTERDAM.	
Jaren.	Aanvoer.	Voorraad 1e. hand.	Aanvoer.	Voorraad 1e. hand.
	Kisten.	Kisten.	Kisten.	Kisten.
1857.	25.700	5.300	33.200	4.500
1858.	20.300	4.600	26.000	4.700

PRIJZEN IN 1858.

	1 *Januarij.*	24 *December.*
Boey..........	60. 70 *cs.*	55. 65 *cs.*
Congo.........	80.170 〃	70.170 〃
Kampoey.......	80.120 〃	— — 〃
Souchon.......	80.200 〃	70.200 〃
Pouchon.......	90.150 〃	70.150 〃
Pecco.........	160.350 〃	150.350 〃
Thunkay.......	65.130 〃	50.130 〃
Hysantschin...	55.110 〃	45.110 〃
Hysant........	65.200 〃	80.200 〃
Uxim..........	75.190 〃	75.190 〃
Joosjes.......	90.200 〃	80.220 〃

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. dienst, met behoud van regt op pensioen, de Kolonel der infanterie, commandant der 3de militaire afdeeling op Java, L. J. Kroll.

Vergund:

Op zijn verzoek, aan den kapitein-adjudant A. W. P. Weitzel, om, overeenkomstig het Koninklijk besluit van 7 November 1853 no. 51, naar Nederland terug te keeren.

HOTEL DES INDES. C. Tromp, van de Reede. — W. Vogel, van Soerabaija. — F. D. Stavers, van Idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. G. E. Doornbos, van de Reede. — J. D. Suyck en Echtgenoot, van Idem.

JAVA HOTEL. K. van der Heijden en Echtgenoot, van Banka. — H. J. Roseboom, van Muntok. — C. Peters, van de Reede. — J. H. Pascoy, van Melbourn. — Alex Cowie, van China. — J. O. F. Struben, van Samarang. — A. H. Kiehl, van de Reede.

Vertrekkende Personen.

W. Bollman. — H. M. Boom en familie. — [illegible] van Dolder. — A. W. P. Weitzel en familie. — Monsieur en Madame Berne. — Kolonel J. E. van der Smissen.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van Februarij.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 2de mail-stoomer in Februarij, den 24sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Woensdag, den 23sten Februarij aanstaande:

a. des avonds te 8 uren voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat in den loop van dit jaar de koffijvellingen te Padang, telkens op den tweeden of derden dag na aankomst aldaar van de stoompakketboot van Batavia, zullen worden gehouden als:

de eerste in de maand Maart.
,, tweede ,, ,, Junij.
,, derde ,, ,, September, en
,, vierde ,, ,, December.

In verband tot het bepaalde bij art. 17 van staatsblad 1849 no. 52 lett. A, brengt de ondergeteekende ter kennis van wien zulks

Advertentiën.

Getrouwd:

J. A. P. de VISSER
en
M. A. FUROLLA

BATAVIA, 2 *Februarij* 1859. (514)

Getrouwd:

JOSEPH van LINGEN,
met
ANNA HENRIETTE MIGEL.

PATTIE, den 5 *Februarij* 1859. (523)

(441) *Mensinga*

Vendutie

Op Maandag, den 14 Februarij 1859,

tegen 4 pCt. vendu-salaris,

Voor het Commissiehuis van **ABEELEN DENNISON & Co.**

Van eene belangrijke partij Lijnwaden en voor rekenen van belanghebbende:

4 Balen Hollandsche drill inhoudende ieder 50 ps.
12 » » » » » 20 »
32 » Rawe Calicots [illegible]
voorts:
50 Kistjes gedroogde vruchten pr. **Broedertrouw.**
22 » versche Kaapsche Rozijnen in kisten van 50 en 25 ponden pr. **Silver Cloud** van de Kaap de goede Hoop.

Schrijf- en Druk-papier, Engelsch Zadels, Wagentuigen, Stal-halsters met en zonder kettingen, puike Boter, fijne en ordinaire Cognac, Cherry en Madera-Wijn op fust en afgetapt,

benevens de opstal in *Kampong Surahie* (Buitenpost) natij de Harmonie op de voorgaande vendutie niet o. geveild. [illegible]

Goudwerken, Brillanten en Diamanten.

De Ondergeteekenden zullen op hunne

VENDUTIE,

van Maandag aanstaande,
voor rekening van Belanghebbenden verkoopen,
Gesloopt Bladkoper en Touwwerk, afkomstig van het Nederl. schip **Admiraal de Ruiter.**

Een Baal inhoudende . . . . 18 stukken Blaauw en Zwart Laken.
Een do. do. . . . 50 do. Gekleurd do.
Zes Balen Rood Laken.
Tien Kisten Cambricks.
Een Weegmachine (Bascule).

(505) ABEELEN, DENNISON & Co.

VENDUTIE

van Maandag, bij de Heeren
ABEELEN, DENNISON & CO.,
zullen mede worden verkocht:

ROODE EN WITTE
FUCHSIA.
FRAAIJE UITGEZOCHTE
HOLLANDSCHE
ROZEN,
waarop de namen zullen worden bekend gesteld, benevens
KAKTUSSEN.
(318)

VENDUTIE

Dingsdag 15 Februarij 1859,
voor het Commissiehuis van
VAN SLOOTEN MORGAN & Co.
Van diverse Lijnwaden, 35 kisten Ruwe Katoenen, Glaswerken, Wollen Hemden, 200 Zakken Indramaijoe Rijst, min of meer beschadigd,
DRIE PRAAUWEN,
voorts:
Nog Goudwerken, Brillanten en Diamanten. (475)

Op de Vendutie

van Dingsdag, 15den dezer,
zullen alsmede wegens vertrek worden verkocht:
EEN BENDIE MET DRIE BENDIEPAARDEN.
(500) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

Op de Vendutie

van Dingsdag, 15 dezer zullen nog worden verkocht:

B. B. Z.	48976	1 kt.
C. M. B.	19009-10-12-14-16-20-22/5-28	11 do.
M. F. C.	18990-94/5-97/19000-2/3-7/8	11 do.
A.	19037/42-62-66/7-79-81/2	12 do.
		35 kisten

RUWE KATOENEN, allen min of meer door zeewater beschadigd.
(497) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

VENDUTIE

Op Woensdag, den 16den Februarij 1859,
voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE & Co.,
à 4 pCt. Vendusalaris
Van beschadigde Lijnwaden, *200 stukjes Chineesch Gaas en Zyde voor Jassen,*
400 picols koffij
Behangselpapier, 100 Vaatjes Boter, enz.
en ten Elf ure precies, *zonder reserve,*
het alhier ter reede liggende Schip

„ROBERT PATTEN,"
groot 376 gemeten Tonnen,
met eene laadruimte van 9 à 10.000 Picols, en *voorzien van Certificaat van Zeewaardigheid, gedateerd Batavia 3 Februarij 1859.*
Het Schip is gebouwd in 1845, van eikenhout, kopervast en is een jaar geleden met geel metaal gekoperd.
(446) JOHN PRYCE EN Co.

OP DE VENDUTIE

van Woensdag, den 16 Februarij 1859,
zullen nog worden verkocht voor Rekening van wie het aangaat de navolgende goederen, alle min of meer door zeewater beschadigd, als:

8 Balen Rood Garen No. 22 & 28.
21 » ruwe Drillings.
1 Kist 5/4 Madapollams.
8 » 7/4 do.
111 Balen en 1 picol Koffij.

(524) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

Op Donderdag, den 17 Februarij 1859,
voor het Commissiehuis van
CASSALETTE & Co.,
van eene partij
LIJNWADEN,
als:

C. H. S. 11 kisten à 50 st. 6/4 Witte Shirting met nationale randen.
» 8 do. à 50 st. 7/4 Witte Shirting met dito randen.

zijnde meer of minder door zeewater beschadigd; verder:

C. & C. 234. 236. 238. 243. 249. 252. 257. 258.	8 kisten	à 100/2	blik	Sardines.
200. 201.	2 »	» 100/2	»	Champignons.
207. 209. 210. 213.	4 »	» 100/2	»	Petits-pois.
196.	1 kist	» 100/2	»	Paté truffé.
197.	1 »	» 49/2	»	id.
		20/1	»	id.

benevens:
66 kisten à 100/2 blik Petits-Pois.
26 » Champagne.
6 Oxh. Bordeaux Wijn.
96 kisten Roode Wijn à 4 douzijn.
80 » id. » 1 id.

Engelsche Tafellampen, Moderateur-Lampen, Eau de Cologne, Zeep in kistjes, Ouwels, Snuif, Graslinnen, Heeren Sokken. 100 pd. Borduurwol, enz.

Alsmede:
TWEE PAREN GROOTE SPIEGELS,
SCHILDERIJEN,
1 paar Steenen Beelden, en andere Tuinversierselen. (525)

Vendutie

Donderdag, 17 Februarij 1859,
voor een Huis op Gang-Ketapang,
door
Van Slooten, Morgan & Co.,
van Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Stoelen, Canapés, Kasten, Ledikanten. Consôles, Tafels, Glas- en Aardewerk, 3 spannen goedgedresseerde overwalsche Wagenpaarden, een zoo goed als nieuwe Vis-à-Vis, Bendies, Tuigen, enz.
(496)

Vendutie

Op Vrijdag den 18 Februarij 1859,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. ROSELJE & Co.,
van
WIJN op heel en half fust,
PROVISIEN IN BLIK, bij kavelingen voor huishoudelijk gebruik,
PROPATRIA PAPIER,
diverse Lijnwaden, zoo gezond als beschadigd,
LOSSE EN GEZETTE BRILLANTEN,
Zijden Parasols, Reiszakken, Gibushoeden, ijzeren Waterketels, porceleinen Borden, Wagen- en Bendielantaarns, Pleetwerk, Stellen Presenteerbladen, Kroon- en Tafellampen, Engelsche Zadels met toebehooren, IJzer en kinder Ledikanten, Hangklokjes, Kramerijen, etc., etc.
Voorts een facturtje
JAPANSCHE GOEDEREN,
bestaande uit:
Een fraai Schilderij voorstellende eene Markt te Nagasaki
Diverse Werk-, Naai- en Lepeldoozen, Juweelkisjes, fraaije Zijden, waaronder ongeglansde zwarte voor Heeren jassen Effen- en Gebloemde Crêpe, Shawls, Dassen, etc., Agar-Agar. (520)

---

op Vendutie

van Donderdag, den 17 Februarij 1859,
voor het Commissiehuis van
Cassalette & Co.,
zullen, alsmede verkocht worden de volgende
JAPANSCHE GOEDEREN:

105	kisten	à 50 Pajongs.
8	»	Speelgoed.
2	»	à 200 doozen à 6 st. O. Ind. Inkt.
2	»	Inh. 2000 kleine Porceleinen Beeldjes.
1	»	» 200 Zijden Beeldjes.
1	»	» 20 doozen Bloemen.
10	»	240 doozen Speelgoed.
2	»	54 Schilderijen.
2	»	54 id.
12	»	Schilderijen van Zijde en Vederen.

(528)

VENDUTIE

op Maandag den 21sten Februarij 1859,
DES VOORMIDDAGS TEN $9\frac{1}{2}$ URE,
in het locaal der BEURS, door
LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.
van de onderstaande pr. het Ned. schip *Oldenbarneveld* direct van *Japan* aangebragte goederen, als:

1000 kisten BOOMWAS.
100 » SAKKIJ.
100 » SOIJA.
16 » KAARSEN.
en 120 balen TJIN TJOUW.

Veil-Conditiën.

1°. Al deze goederen worden verkocht liggende in Entrepôt, voetstoots, zonder actie of rafactie.
2°. De verkoop geschiedt bij kavelingen, zoo als dezelve in de uit te geven Notitiën zullen worden bekend gesteld.
3°. Vendusalaris ad $1^{1}/_{4}$ % alsmede de 1°/oo voor de armen komen voor rekening der koopers.
4°. De in ontvangstname der goederen moet geschieden binnen eene maand na den dag der Vendutie, en zal de aflevering plaats hebben na voldoening der rekening ten kantore van LANDBERG, BEZOET DE BIE EN Co. aan de groote rivier.
5°. De goederen, die alzoo op 16 Maart 1859 nog niet mogten zijn afgehaald, liggen van af dien datum voor rekening en risico der koopers.
6°. Goederen, die eventueel 2 maanden na den veilingsdag nog onafgehaald of onbetaald zijn gebleven zullen op nieuw voor rekening der koopers, op publieke Vendutie worden verkocht, zullende daarvoor 5 % commissie worden in rekening gebragt.
De goederen zijn van af 14 dezer in 's lands Entrepôt voor belanghebbenden ter bezigtiging gesteld.
BATAVIA, 9 Februarij 1859. (454)

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op Vrijdag den 25sten Februarij 1859,
zullen de ondergeteekenden in een der pakhuizen aan de *Groote Rivier* naast de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij,
voor rekening van belanghebbenden,
aan den meestbiedende publiek verkoopen:
Het alhier ter reede liggende gekoperde en kopervaste Ned. Barkschip

„AMBOINA,"
metende 387 Lasten,
laatst gevoerd door Kapt. **W. H. Bussman.**
Het schip wordt verkocht met deszelfs MASTEN, STENGEN, RAS en verdere RONDHOUTEN, staand en loopend WANT, een stel ZEILEN, 2 ANKERS, enz.
Vervolgens en détail:
De overcomplete Inventaris, bestaande uit:
ZEILEN, divers TOUWWERK, eene BARKAS, eene SLOEP, eene GIEK, enz., enz., verder WATERLEGGERS en diverse PROVISIEN.
Nadere informatien zijn te bekomen bij de Heeren **Reijnst & Vinju** en bij
(484) JOHN PRYCE EN Co.

BRANDON & Co.

hebben van *Parijs* en *Londen* ontvangen:
FRAAIJE WITTE EN GECOULEURDE HEMDEN,
LINNEN BOORDEN, (3 fold),
Geborduurde, Batiste en Satijne COLS,
Superfijne Glacé en Satijne HANDSCHOENEN,
van *J. Mayer* te Parijs.
En eene groote partij Gibus, Zijde, Castoren, Panama, Bengaalsche en Koetziers HOEDEN.
NB. NB. Alles van de beste kwaliteit en tot de goedkoopste prijzen.
(340)

THÉATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.

Avec la permission de M. le Résident.

LUNDI, 14 Février 1859.

Première représentation du onzième mois de l'abonnement.

LINDA DE CHAMOUNY.

Grand-Opera en 3 Actes, musique de *Donizetti.*

Le Spectacle commencera à 7 heures et demie précises

Le Directeur-Gérant,
(495) VAN KINSBERGEN.

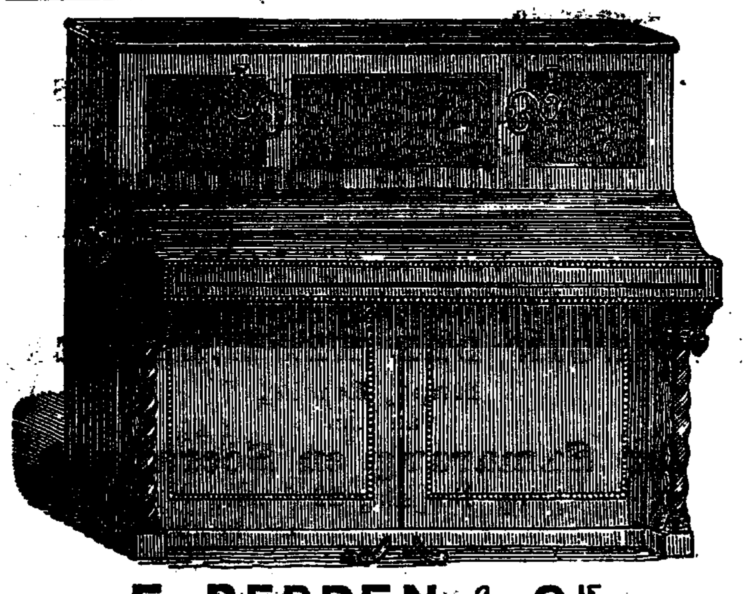

F. BERDEN & C.ie
FAB.t DE PIANOS
A BRUXELLES

Depôt pour tout Java.

CASSALETTE & Co.
BATAVIA. (485)

PEINTURE. DORURE.

Lecotey

a l'honneur de prevenir le public de **Batavia**, qu'il vient d'établir un atelier en ville chez Mr. THONNERIEUX, ancien toko **Pons.**

Fabrique **d'Enseignes** et de **Lettres** en tous genres; **Encadrements** de **tableaux, reparations d'antiquités; Ornements** pour **Marquises** et **Wavangues; Peinture** sur métaux; **Stores** et **Transparents; Dorure** et **Étamage** de **Glaces; Réparations** de **bronzes** de tous genres;

L'on peut également s'adresser à Nordwyck ou Mr. **Lecotey**, tient à la disposition du public un assortiment de cadres pour glaces, tableaux etc. etc. (487)

FRAAI HOLL. DAMAST TAFELGOED,

in Stellen van: 1 Groot Tafellaken en 12 Servetten.

bij
(482) J. SPEET.

Reçu directement de Paris:

Rubans assortis, Coiffures Jais. Chenille, Velours et fleurs. Chapeaux de Dame et d'Enfant, Marie Antoinette Brodé, Manches brodées, Bas de soie brodés, Mitaines Filet, Passementeries pour robe nouveaux genre; Mantelets brodés en Velours, Plumes Marabou, Corsage impératrice brodé, Parure Jais, Peignes bracelets, Manchettes Velours, Gants glacés, Gaze de soie, Robes de soie de satin. Laçets, etc.

CRINOLINES, CONFECTION DE ROBES ET CORSETS.

(460) LEROUX, *Cornut.*

Ontvangen per diverse Schepen:

Alle soorten van Provisiën en Dranken, waaronder:

Beijersch Bier op fust en afgetapt, Hollandsche **Pale Ale** op halve fleschjes, **Bourgogne** op fust en op heele en halve flesschen, van diverse Merken, **Vruchten** op Water en Brandewijn, Teysonneau jeune, Rookvleesch merk **S.**

Door
(458) VAN RIET EN TER GOUW.

Ontvangen:

Een factuur Net bewerkt Zilverwerk.

als:

Complete stellen Tafel-Zilver, Koffij- en Thee-Servies, Inktkokers, Eau de Cologne Vaatjes, alsmede **Bijouterien, BALBOEKJES,** enz.

Bij
OLISLAEGER,
(504) *Juwelier en Goudsmid, Rijswijk.*

Een prachtig factuur

GOUD- EN ZILVERWERK.

Ontvangen door
(457) VAN RIET EN TER GOUW.

Bij **W. I. OLLAND.**

Horologiemaker op Noordwijk

is pas ontpakt:

Een nieuwe gesorteerde factuur,

PENDULES VOOR SALONS

van ***wit en gekleurd marmer*** met prachtig emailwerk, ***Koperen klokjes of Cartels.***

KANTOOR EN GROOTE MEDAILLON KLOKKEN

met zwaar slagwerk, en zich zelf bewegende datums

SCHEEPS- EN REISKLOKKEN EN REISWEKKERS

Phantaisie Pendules met ***Inktkoker*** en ***Thermometer*** (alles meerendeels 14 daags werk)

PRACHTIGE BRONZEN GROEPEN,

Gouden en zilveren zak-horologies

en *voorts:*

ZWITSERSCHE MUZIEK-DOOZEN

spelende de nieuwste airs; van de Soliedste Fabrieken.

Alle uurwerken worden door den ondergeteekende geheel geregulëerd, terwijl de qualiteit wordt geguarandeerd.

(516) W. I. OLLAND,

REÇU DIRECTEMENT DE PARIS.

Un magnifique assortiment de Modes-Fleurs fines, Coiffures Garnitures de Robes en Fleurs, Beaux Rubans en toutes nuances, Dentelles et Blondes, Crèpes Tarlatanes, Barège, Jolie Galon à Jais, etc.

Chez
MLLE. MEPPER, *Rijswijk.*
(509) *Ancienne maison Coquelin.*

WASCHTAFELS MET MARMER BLAD.

Lang en ruim (circa 4 voet lang en 2 voet breed) met groote en zeer fraaije **Engelsche Waschtellen; Bidets; Marmer Dames Toiletspiegels** en **groote Dames staande Kleedspiegels** en **Heeren staande Scheerspiegels.**

(479) ABEELEN, DENNISON EN Co.

HORLOGERIE. BIJOUTERIE.

V.or Thonnérieux.

Nouvelle facture de Bijouterie Française:

Parures, Demi Parures, Bracelets, Broches, Medaillons, Croix de tous genres, Colliers, Boucles d'oreilles pour enfants, Boutons pour Chemises et Manchettes, etc. etc.

(508)

W. I. OLLAND,

Instrumentmaker op Noordwijk.

heeft ontvangen:

eene uitgebreide sortering

TOONEELKIJKERS

(Jumelles) eenvoudig of rijk gemonteerd met ivoor, **GOUD en EMAILWERK.**

Lunettes Marines of moderne jumelles voor **Zee** en ***Veldgebruik.***

Het optisch werk dezer instrumenten van MOLTENI en SECRETAN te *Parijs*, is door bijzondere voorzorg zeldzaam zuiver en onbesmet aangevoerd. (517)

Hollandsche Witte en gecoulëerde

MUUR TEGELTJES,

in kisten van 250 *Stuks,*

bijzonder geschikt voor keukens, muren van Badkamers, Stallen enz.

Bij
(483) J. SPEET.

Ontvangen:

Joseph Gillot's Stalen pennen.

Bij
(527) JOHN PRIJCE EN Co.

Verkrijgbaar:

HOLLE METSELSTEENEN

van diverse dimensien op **Petodjo** bij
(470) N. THEIS.

SOERABAIJASCHE AARDAPPELEN,

SAMARANGSCHE BESCHUIT, MAKASSAARSCHE ROODE VISCH, van het beste merk, en PINANG RADJAH, alles pas aangebragt.

Steeds verkrijgbaar alle soorten van INDISCHE ZUREN en CONFITUREN, zeer geschikt voor verzendingen.

Javasche en Bengaalsche Kerrijpoeder.

(453) F. TENTEE,
Joukes

MAISON SEUFFERT,

COMBET, SUCCESSEUR,
FABRICANT DE CHAUSSURES,

vient de recevoir directement de Paris, par le navire *Français*, **Alphonse Nicolas Cezard,** un grand assortiment de chaussures pour hommes, dames et enfants; Bottines à Elastiques, Cracoviennes, Souliers de Satin blanc et noir, Chevreau doré, Etoffe, Nœuds pour chaussures de Ville et de Bal.

Spécialite de Bottes d'Equitation, en tous genres.

(473)

De ondergeteekende heeft in Commissie ontvangen.

Een Prachtig Draai-Orgel

met 4 Rollen,

Speelende 36 diverse Stukken, waaronder ***Quadrilles, & Walzen,*** uit de meest geachte ***Opera's, Polka's, Mazurka, Schottish, Redowa, Varsovienne, Marschen,*** enz., zoo dat dit Instrument op plaatsen waar men geen Muziekanten heeft, voldoende is om zich met den Dans te vermaken.

(481) J. SPEET.

Ontvangen per Fransch schip Johanna:

J. C. & Co.	20 oxh.	Roode Wijn (St. Estèphe),	
» » »	100 kisten	Haut Sauternis.	
» » »	70 »	Roode Wijn (Chateau Palmer)	à 4 dzn.
» » »	50 »	do. do.	do. à 48/2 fl.
A. C.	20 vaten	Cognac.	
» »	600 kisten		
» »	150 »	Wijn Azijn, 1e. kwaliteit.	
» »	25 vaten	do. do.	do. à 8 doz.
» »	100 kisten	Absinthe.	
N. D. A. & C.	400 manden	Champagne à 12/1 en 24/24.	
» » » »	26 »	»	» 12/2 fl.

(456) VAN RIET EN TER GOUW.

The Cream in a Hurry!!

MASSER'S PATENT,
5 Minute.

FREEZER

Operation simple: result certain.

Verkrijgbaar bij
(478) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Zwarte en Witte Verw,

(Lood en Zink wit)

Lijn Olie in kelders en pullen, Kool- en Zweedsche Teer, Terpentijn in Blik, koperen Compositie Spijkers voor schepen, Metallique Spijkers voor filt, Blik in kistjes van 250 bladen, Filt, Witte Chinesche Vloermatten, eenige fraaije koperen Lui-Klokken,

bij
(477) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Rijswijk's Apotheek.

Reageerkistjes geheel compleet.

(503) WM. SPECHT GRIJP.

RIJSWIJK'S APOTHEEK.

Verschillende gevulcaniseerde caoutchouke voorwerpen tot chirurgisch en particulier gebruik,

als **IJsmutsen, Douches, Buizen** en **Geboorbuizen, Zuigflesschen, Luchtkussens, Banden** in soorten, **Doek,** enz.

(501) WM. SPECHT GRIJP.

RIJSWIJK'S APOTHEEK.

Versche Bessensap.

(502) WM. SPECHT GRIJP.

GOM ELASTIEKEN SCHOENEN

voor Heeren, Dames en Kinderen zijn voortdurend te bekomen bij
(511) BRANDON & Co.

Instituut Molenvliet.

De Ondergeteekende betuigt zijnen dank voor het in hem gestelde vertrouwen. Reeds telt zijne inrigting circa ***70 leerlingen,*** waaronder ***20 kost-leerlingen,*** aan welker opvoeding door zes personen met vlijt wordt gearbeid.

Daar in zijne school ruim ***200 leerlingen geplaatst worden*** en zijne ingerigte woning zonder bijgebouwen, ***... leerlingen kan bevatten*** ... voortduring aan.

(529) L. [illegible]

School-kinderen Omnibus,

ruim voor 12 kinderen.
Bevraagbaar bij
(493) ZAKARA EN AUDINEAU.

Bij eene familie in de omstreken van *Noordwijk*, bestaat gelegenheid tot
Kost en inwoning.
Reflecterende adresseren zich lett. H. franco, bij
(498) W. OGILVIE.

ƒ 7000,—
tegen 6 % op **eerste** hypotheek te bekomen.
Adres La. C bij den uitgever dezer. (480)

Mr. Périndorge,

CHIRURGIEN-DENTISTE.
Hôtel des Indes No. 19. (486)

VERLOREN OP ZONDAG MORGEN
tusschen elf en twaalf ure, gaande van Parapattan weg naar Menteng, langs het Koningsplein Oostzijde, door de Secretarielaan stadwaarts:
TWEE SLEUTELS,
in een zakje. De vinder wordt beleefdelijk verzocht dezelve terug te bezorgen bij den heer H. M. VAN DORP, kunnende des verkiezende op eene **Goede Belooning** rekenen. (474)

WORDT GEVRAAGD
een goed schrijvende klerk, bij
Notaris BODDE.
brieven franco. (521)

Eene **Jufvrouw** van de P. G., onlangs uit Holland gekomen. van goede getuigschriften voorzien, en grondig onderwijs gevende in de ***Hollandsche, Fransche*** en ***Engelsche talen,*** zag zich gaarne als **Gouvernante** geplaatst.
Brieven franco, adres letter A. aan den *Uitgever der Samarangsche Courant.* (443)

Wordt ten spoedigste gevraagd, vier Centrifuges met deszelfs benoodigd drijfwerk, eene Machine van zes paardenkracht, benevens de bijbehoorende Stoom-Ketel compleet, de opgave van den prijs en wie de maker van het toestel op te geven.
Adres franco bij G. C. T. VAN DORP te *Samarang.*
(463)

Eene Dame naar Holland wenschende terug te keeren, biedt zich aan om, gedurende de reis derwaarts, onder hare leiding ***een of twee kinderen*** mede te nemen, dan wel tot assistentie eener familie.
Adres La. A., franco.
(449) H. M. VAN DORP.

Een gepromoveerd **genees-, heel- en verloskundige, wenscht** eene overeenkomst te treffen met landheeren of fabrieks eigenaren, ter verzekering van een vast maandelijksch inkomen. Ook is hij genegen zich bij voldoende vooruitzigten aan cultuur- of fabriekwezen toetewijden.
Brieven franco onder de letters N. N. bij de boekhandelaren *Lange en Co.* (489)

Een gehuwd niet onbemiddeld Nederlander, verlangt zich te associeren, of over te nemen eene bij voorkeur landelijke onderneming; hij bezit Handel-Administratieve en kultuur kennis, en is gewoon met den Inlander om te gaan. Brieven franco onder La. X bij de Heeren *Lange & Co.* te Batavia. (459)

Eene **DAME**, bekwaam om onderwijs te geven in de **Hollandsche, Fransche, Engelsche** en **Hoogduitsche talen**, in de **muzijk** en hetgeen verder tot eene beschaafde opvoeding behoort, zag zich gaarne tot dat einde bij eene fatsoenlijke familie geplaatst.
Adres Lt. A. Z. (*Brieven franco*) bij de heeren E. FUHRI EN Co. te Soerabaya. (464)

TE KOOP
Het Land Solitude
Te bevragen bij
GEBS. VEIT.
(491) *Passer Senen.*

TE KOOP Een groot Huis
op het *Koningsplein.*
Inlichtingen te bekomen bij
(492) H. M. VAN DORP.

TE KOOP **BRANDHOUT**
bij de **Steenbakkerij** nabij **Djelambaar.**
(522) NASIEDIEN.

TE HUUR **EEN HUIS** in Gang Scott,
thans bewoond door den heer ***van Baak;* 1e Maart** te aanvaarden en te bevragen bij
(451) G. JOSEPH.

Uit de hand te Koop:

DE TWEEDE STADS-APOTHEEK
te *Soerakarta,*
met goed voorzienen Inventaris.
Het Huis waarin dezelve gevestigd is, kan desverkiezende in huur worden overgenomen. Adres J. S. LUCARDIE te *Soerakarta*, brieven franco. (462)

De ondergeteekende, als daartoe geauthoriseerd, geeft bij deze kennis:
dat hij, als lid en mede erfgenaam der Familie van wijlen den Gouverneur der N. O. Kust, **Elzo Sterrenberg**, ten regte genaamd **Else Peters Sterrenberg**, geboren te **Weener**, in Oost Vriesland en overleden te Batavia den 12den Augustus 1756 als lid in den raad van zeventien, aan dengenen, die hem het origineel van het testament van genoemden **E. Sterrenberg**, kan aanwijzen, *eene som van Een duizend gulden* zal uitkeeren.
T. B. IHNEN.
BATAVIA, 12 *Februarij* 1859. (512)

Op verlangen, verklaart de Ondergeteekende volgaarne, des gevergd onder Eede, dat hij nimmer eene KLOK van den Heer *Flaming Kiebert* heeft gekocht.
(519) T. B. IHNEN.
BATAVIA, 12 Februarij 1859.

VERZILVERINGS-POEDER.
Eene Uitvinding van den jongsten tijd ter
VERZILVERING.
Deze Poeder is **zilverhoudend** en is gegrond op de werking van het Galvanisme; vrij van **Kwik**, **Tin** of andere **onedele** metalen.
Op rood of geel koper op zoogenaamd **Russisch** of **Nieuw-zilver** aangebragt, verzilverd het die voorwerpen en kan niet anders dan door afslijting daarvan verloren gaan.
De prijs van deze Poeder is ƒ 6.— per doosje, zijnde het te bekomen bij den Boekhandelaar
H. M. VAN DORP,
(494) te *Batavia.*

ALPHABETS
Op kleine houten blokjes voor kinderen; à ƒ 5.—
H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 1859. (467)

237ste Nederlandsch
STAATS-LOTERIJ
Nog eenige loten te bekomen voor de
5e OF LAATSTE KLASSE.
Waarin **de hoogste prijzen** van **ƒ 100.000** en **ƒ 50.000** met de premien.
Batavia 1859. H. M. VAN DORP.
(468)

Voor de **238ste Staats-Loterij,**
trekkende in Februarij en Maart 1859, zijn bij ons te bevragen:
Heele Loten ad ƒ 100.—
Halve » » 50.—
Vijfde » » 20.—
Loten voor de thans trekkende 237sten Loterij zijn niet meer disponibel.
Te *Batavia* bij G. KOLFF EN Co.
» *Samarang* » DE GROOT, KOLFF EN Co.
(488)

1859

ALMANACH COMIQUE
Idem. Prophétique.
Idem. de l'Illustration.
ad ƒ 3.—
Chez
(513) G. KOLFF & Co.

Librairie Française.
G. KOLFF & Co. à BATAVIA.

ALPHONSE KARR	illustré par	BERTALL	10 vol.	ƒ	12,—
EUGÈNE SUE	» »	BEAUCÉ	13 »	»	22,—
MERY	» »	STAAL	14 »	»	15,—
VICTOR HUGO	» »	FOUQUIER	19 »	»	25,—
RIGUAULT LE BRUN	» »	BERTALL	32 »	»	25,—
BALZAC	»	TONY JOHANNOT	23 »	»	28,—
GEORGES SAND	» »	Idem	33 »	»	35,—
PAUL FEVAL	» »	COPPIN	3 »	»	10,—

(515)

Japansche Sigaren Kokers.

van MENSCHEN-HUID vervaardigd, een nieuw artikel, aangebragt per **Oldenbarneveldt** bij
(472) G. KOLFF EN Co.

VERTREKKENDE PERSONEN.
Kapitein *L. H. Deeleman*, gemagtigden de firma *Tiedeman en van Kerchem.* (450)

DE STOOMBOOT BANDA,
kapitein **VOGEL,**
vertrekt **Dingsdag 15 Februarij**, naar **Samarang** en **Sourabaija.**
Informatiën bij
(507) W. CORES DE VRIES.

Bij tijdige aankomst

van Singapore,
VERTREKT HET STOOMSCHIP
KONINGIN DER NEDERLANDEN,
Kapt. Lewis,
van hier
naar Samarang en Soerabaija.
op Dingsdag 22 dezer.
de Agenten
(526) MACLAINE, WATSON EN Co.

VRACHT EN PASSAGE NAAR SAMARANG
met het Ned. Barkschip
PATRIARCH SAMHIRI,
kapt. G. G. LION,
om spoedig te zeilen.
Adres bij
de Agenten,
(465) DE WEERDT RUIJL & Co.

Voor Passage naar Nederland
wordt aangeboden het Neerl. schip
ALMONDE,
gezagvoerder H. G. SURIE,
zijnde voor den overvoer van Passagiers zeer goed ingerigt en voerende een geëxamineerd geneesheer.
Deze bodem is thans te Cheribon ladende en zal vermoedelijk tegen de helft van de maand Maart van hier naar Nederland vertrekken.
Voor informatiën adresseere men zich bij
de Agenten,
VAN OMMEREN, RUEB EN Co.
BATAVIA, 12 Februarij 1859. (490)

Passage naar Nederland,
wordt aangeboden met het daartoe bijzonder doelmatig ingerigt snelzeilend Nederlandsch Barkschip
NIEUWLAND,
Kapt. P. J. POTT,
eerstdaags van de kust alhier terug verwacht wordende.
Voor nadere informatiën gelieve men zich te adresseeren bij
de Agenten,
(506) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN Co.

BATAVIA.

Soerabaija. In den avond van den 30sten Januarij jl., werd hier het berigt ontvangen, dat de Ned.-Indische brik *Risgil Chaib*, gevoerd door *Sech Achmad bin Joesoef Ganam*, en beladen met 115 koijangs gouvernements zout, bestemd voor *Banjermassing*, tusschen *Madura* en *Bawean*, door zwaar weder en het slingeren van het vaartuig, den grooten mast had verloren, waardoor het geen zeil meer kon voeren en daarom aan de Noordkust van *Madura*, bij de dessa *Klampis*, ten anker gekomen was.

Het berigt van dit ongeval, dat reeds op den 27sten te voren moest hebben plaats gehad, was overgebragt door eenen arabischen stuurmans-leerling en twee matrozen, die bij het aan wal gaan met hunne sampang omgeslagen, doch door visschers geholpen waren.

Het plaatselijk bestuur te *Soerabaija*, overtuigd dat er tot behoud van schip en lading geen tijd te verliezen was, heeft dadelijk de hulp ingeroepen van den oudst aanwezenden officier der Marine te *Soerabaija*, door wien Z. M. stoomschip *Samarang* tot redding van het verongelukte vaartuig werd afgezonden. Dit vaartuig vertrok reeds den volgenden morgen zeer vroegtijdig en had het geluk, de brik den 2den dezer behouden voor *Soerabaija* ten anker te brengen.

Banjoemaas. Op den 30sten Januarij jl., zijn in de dessa *Teloek*, district *Poerwokerto*, door een hevigen wind, gepaard met zware regens, elf huizen omgeworpen, waarbij echter geene ongelukken hebben plaats gehad.

In den daarop volgenden nacht zijn onderscheidene rivieren in dat district zoodanig gezwollen, dat eene brug van twintig voeten lengte over de rivier *Menjawak* is weggespoeld; terwijl eenige indigotuinen, van cc. negentien bouws oppervlakte, zijn overstroomd.

Dezelfde hooge waterstand heeft in meeste rivieren dezer residentie plaats gehad, waardoor in de hoofdplaats *Banjoemaas* een gedeelte van de oevers is ingestort en weggespoeld.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 12 Februarij 1859, No. 12.

JONGENS WEEZEN-INRIGTING TE SOERABAIJA.

Bedrag der inschrijvingen tot en met den 5den *Februarij* 1859.

Guldens en Centen.

Waar ingeschreven.	In eens. Van 2000	Van 1000	Van 500	Van 100 tot 500	Van minder dan 100		Totaal.		's Jaars. Voor A		Voor B		Totaal.	
Transport...	4000	4000	12500	15875	7701	57	44076	57	3565	74	20639	20	24204	94
Soerabaija.....	"	"	"	100	"	—	100	—	75		120	—	195	—
Madioen........	"	"	"	300	338	—	638	—	90		183	—	273	—
Het Leger......	"	"	"	"	251	—	251	—	104		276	40	380	40
Totaal...	4000	4000	12500	16275	8290	57	45065	57	3834	74	21218	60	25053	34

BATAVIA, *den 7den Februarij* 1859.

J. C. REIJNST.

(*Jav. Cour.*)

LAATSTE BERIGTEN.

Parijs, 23 December. De grootvorst Constantijn heeft gisteren avond deze stad verlaten, zich begevende naar Nizza. Onder de conjecturen, betreffende de reden van zijne komst, is er eene, die nog al zonderling luidt. De *Augsb. Zeitung* namelijk — een blad dat anders nog al goed onderrigt is — beweert, dat de grootvorst in het buitenland reist, omdat hij in ongenade gevallen is. Het blad voegt er echter bij, dat Alexander II zijn broeder uitgenoodigd heeft, naar Rusland terug te keeren. De onwaarschijnlijkheid van deze bewering springt in het oog, vooral wanneer men de reis van den groot-admiraal naar Sardinie en Frankrijk in verband brengt met de geschiedenis van Villa Franca en de verschijning van een Russisch escader in de Middellandsche Zee.

Men is hier van oordeel, dat de heer de Montalembert de gevangenisstraf niet zal ondergaan en evenmin de boete zal betalen, omdat het appel de gratie niet te niet kan doen.

Het is velen opmerkelijk voorgekomen, dat de Portugesche gezant aan het hof der Tuilerien, die zich een geruimen tijd te Brussel bevond, van zijne regering bevel heeft ontvangen, zich weer naar Parijs te begeven, als het ware onmiddelijk, nadat deze aan de Cortes geweigerd had, zekere documenten betreffende de zaak der *Charles Georges* over te leggen. De *Patrie* maakt de opmerking, dat de Portugesche regering de overlegging dier stukken geweigerd heeft, om geen hinderpaal aan het herstel der goede betrekkingen tusschen beide regeringen in den weg te leggen.

— Volgens eene telegr. dépêche uit Madrid, heeft de Spaansche senaat, in zijne zitting van 21 December, het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede met 103 tegen 28 stemmen goedgekeurd.

— Volgens eene dépêche uit Kopenhagen, is de zitting van den landdag den 22sten dezer gesloten.

— De gezondheidstoestand van den koning van Zweden moet, blijkens een telegrafisch berigt, zeer verergerd zijn. De eetlust des konings en de slaap nemen beiden af; onder deze omstandigheden verminderen zijn krachten.

Londen, 23 Dec. De vice-admiraal Peter John Douglas is overleden.

— Uit Ierland valt geen nieuws te melden. Er hebben geene verdere inhechtenisnemingen plaats gehad. Alleen wordt verzekerd, dat de behandeling van het proces der personen, die beschuldigd worden van deelname aan onwettige geheime vereenigingen, niet aan eene bijzondere commissie zal worden opgedragen. Met uitzondering van de hoofdbeschuldigden, bevinden zich al de in hechtenis genomen personen tegen borgstelling reeds weder op vrije voeten.

— Te Bern houdt het gerucht zich staande, dat de nieuwe Fransche gezant aldaar instructien zou hebben ontvangen, om de volgende eischen te doen: 1° afstand van het Dappendal aan Frankrijk; 2°. vrije doortogt van Fransche troepen naar Italie; 3°. alliantie van Zwitserland met Frankrijk bij een eventueelen oorlog in Italie. Wat hiervan zij, dit zal nader moeten blijken. Het is intusschen zeker, dat de openbare meening onvoorwaardelijk voor de instandhouding der Zwitsersche neutraliteit in alle rigtingen is.

— Te Warschau is een vrij zonderling gerucht in omloop, dat door ons ook slechts als zoodanig wordt medegedeeld. De Russische regering zou namelijk van het Oostenrijksche cabinet de oorlogskosten terug eischen, welke zij heeft betaald, om Hongarije weder onder Oostenrijks heerschappij te bregen. Voor het geval, dat men hiertoe niet in staat mogt zijn, zou men zich te St. Petersburg tevreden stellen met schuldvorderingen, die Oostenrijk op Sardinie mogt hebben. Wij behoeven hier niet bij te voegen, dat door schier niemand aan het bovenstaande geloof wordt gehecht.

NEDERLAND.

Particuliere Correspondentie.

Ik dacht niet, dat ik u thans reeds, na eerst in mijn brief van 7 December de indiening te hebben medegedeeld van de tot der regeling der slavernij in N.I., over het voorloopig verslag der tweede kamer over dat voorstel zou kunnen spreken. Gij ziet, het is der vertegenwoordiging ernst met die regeling. Het doet mij intusschen voor de zaak leed, dat haar oordeel niet gunstiger is. Daargelaten de aanmerking over de gebrekkige statistiek, waaromtrent ook wij, in onzen vorigen, eene opmerking maakten, zeide de Kamer in § 5 van haar verslag:

Aangenomen, dat de afschaffing der slavernij in Nederlandsch Indië bij de wet moet worden geregeld, is het tegenwoordig wetsontwerp, naar het algemeen gevoelen, hoogst onvolledig. Wanneer tot nu toe van die afschaffing sprake was, werd steeds beweerd, dat zij in Nederlandsch Indië zonder groote moeijelijkheid tot stand te brengen was; dat daardoor geenerlei maatschappelijke schok veroorzaakt zou worden, en dat alles zich oploste in eene quaestie van geld. Maar dan werd altijd Banda uitgezonderd. Dáár zijn, ten gevolge van den aard der specerijenteelt, die met behulp van de zoogenaamde perkhoorige lieden gedreven wordt, aan de vrijverklaring der slaven wel bezwaren verbonden. Zij zal, wil men wezenlijke staatsbelangen niet in de waagschaal stellen, op dat eiland onder de noodige voorzorgen tot stand behooren te komen. Maar nu heeft het voorgedragen ontwerp de strekking, om, terwijl daarbij de afschaffing der slavernij, en de vergoedingen, die er het gevolg van kunnen zijn, voor de overige deelen van Nederlandsch Indië in de bijzonderheden geregeld worden, die regeling, wat Banda betreft, aan eene verordening over te laten, door den Koning of den Gouverneur-Generaal vast te stellen. De wet beperkt zich alzoo tot het minst bezwarende deel der taak en laat wat moeijelijker is ter zijde. Er heerschen daarin twee strijdige beginselen. Art. 115 van het regeringsreglement, dat vooral met het oog op Banda in een bepaalden zin is gesteld, blijft wat den wetgever aangaat, voor een goed deel onuitgevoerd. Voor die zonderlinge handelwijze kan geene andere reden van verschooning worden aangevoerd, dan dat het Indisch bestuur zelf nog niet weet, hoe de moeijelijkheden, die met opzigt tot Banda en van de specerijenteelt aldaar bestaan, op te lossen zijn. De perkhoorige lieden mogen geene slaven in den vollen zin des woords zijn, Art. 115 van het regeringsreglement is toch ontwijfelbaar op hen toepasselijk. Zij kunnen eenigermate als *glebae adscripti* worden beschouwd. De eigenaar kan hen niet verkoopen, aan wien hij wil, maar moet hen op zijn perk blijven gebruiken. Tevens is hem de magt ontnomen, om zulk een veldarbeider tot huiselijke diensten te bezigen. Maar dit neemt niet weg, dat ook voor deze perkhoorigen de banden, die hen tot nu toe van hunne vrijheid berooven, met 1 Januarij 1860 voor goed geslaakt zullen zijn; iets hetgeen trouwens door de Regering niet ontkend wordt.

Eene andere opmerking van gewigt betrof de vraag: hoe ver zich de slavenemancipatie in Nederlandsch Indië zal uitbreiden.

Het 1ste lid van art. 115 van het regeringsreglement luidt: »Uiterlijk op den 1sten Jan. 1860 is de slavernij in geheel Nederlandsch Indië afgeschaft". Men mag niet aannemen, dat die uitdrukking: »geheel Nederl. Indië" in het regeringsreglement is opgenomen, zonder dat daaraan eene bepaalde beteekenis gehecht zij, en die beteekenis kan geene andere zijn, dan dat overal in den Indischen Archipel, waar het Nederlandsche gezag zich, op welke wijze ook, doet gelden, op het aangegeven tijdstip geene slavernij meer bestaan zal. Maar nu is het bekend, dat dit ons gezag in den Archipel niet overal regtstreeks word uitgeoefend. Er zijn belangrijke gedeelten, waar het eeniglijk berust op met de inlandsche vorsten gesloten contracten, die, bij de erkenning onzer souvereiniteit, gewoonlijk inhouden, dat onze Regering, zoo lang deze vorsten de met hen aangegane bedingen getrouwelijk naleven, zich niet met de inwendige inrigting hunner staten bemoeit en hun dus in dat opzigt vrijheid laat. Onder de bedoelde inlandsche staten worden er geteld, waar de slavernij grooter uitbreiding heeft, dan zij misschien in de gedeelten van Nederlandsch Indië, regtstreeks aan ons gezag onderworpen, immer gehad heeft. Men kan als zoodanig Bali en sommige gedeelten van Celebes noemen. De slavernij behoort tot de instellingen dier staten, of ligt althans in de zeden en gewoonten der bevolking. Zoo het indisch bestuur daar de bepaling van art. 115 van het regeringsreglement wilde toepassen, zou gehandeld worden in strijd met de bestaande overeenkomsten. Het zou iets doen, waartoe het geen regt heeft, terwijl aan den anderen kant de uitvoering of volstrekt onmogelijk of misschien nutteloos zou zijn.

„Nu heeft men niet onopgemerkt gelaten, dat in het voorgedragen wets-ontwerp de uitdrukking: »*geheel* Nederlandsch Indië" vermeden wordt; maar dit lost de zwarigheid niet op. Onafhankelijk van de tegenwoordige wet, die de afschaffing der slavernij toch slechts zeer gedeeltelijk regelt, blijft het algemeen voorschrift van het regeringsreglement bestaan. Hoe zal dit toepassing erlangen?

Men mag na die aanmerkingen verwachten, dat de Regering aan haar ontwerp eenige wijzigingen zal doen ondergaan, hoe moeijelijk het haar dan ook vallen moge, aan het laatste bezwaar te gemoet te komen.

Voor men evenwel tot de behandeling dezer voordragt zal overgaan, zullen de spoorwegen door de Tweede Kamer tot een onderwerp van beslissing worden gemaakt. En het is tijd daarvoor. Alle kwestien loopen uit op die der versnelde gemeenschap en het is dan ook te verwachten, dat reeds in het begin van het jaar 1859 het verslag der kamer over het ontwerp tot goedkeuring der concessie, aan de heeren Sloet en Reuchlin verleend, openbaar zal worden, opdat de Regering in tijds met haar antwoord gereed zij en de Kamer in staat stelle, om deze voordragt bij den wederaanvang der zittingen te behandelen. Mogt de voorgestelde concessie verworpen worden, dan zal de tijd gekomen zijn, om anderen, met name den heer Brouwer van Hogendorp, op nieuw tot het aanvragen eener concessie te doen overgaan.

Met regt voorziet men dan bij die gelegenheid een *spoorslag*, welk woord hij de jongste discussien der Tweede Kamer ieder in den mond was bestorven, maar in den zin van aansporing; aansporing der Regering tot het voordragen van onderscheidene wetsonderwerp. De heer van Biberstein, een nieuw lid der Kamer, uit de provincie Limburg afgevaardigd, nam dat woord echter in een anderen zin op en zeide, dat niemand meer geschikt was dan hij om een spoorslag te geven, daar hij met sporen in de Kamer was gekomen. Men mogt die min of meer ruwe uitdrukking den voormaligen kolonel der cavallerie niet al te euvel duiden, en ook met andere woorden, door hem gesproken, moet men het niet te nauw nemen. Zoo dacht hij, dat het zenden van het portret van den prins van Oranje, met toepasselijk boven- en onderschrift, in staat zou wezen, om de oproerige bewegingen der cadets te Breda tot rust te brengen. Hij hield daarbij in de Kamer eene toespraak tot de jongelieden, welke aan de militaire akademie hunne opleiding ontvangen, welke toespraak, zijns inziens, den vrede herstellen zou, maar, volgens het oordeel van het publiek, meer geschikt zou zijn, om den lachlust der jongelui op te wekken. De Nederlandsche Spectator van den 19den dezer maand bevat daarover dan ook een kort en krachtig artikeltje, waarin al het hopelooze van eene bevrediging op die wijze allergeestigst wordt ten toon gesteld.

Grooter verwachting mag men koesteren van de bemoeijingen der commissie, uit de inspecteurs der verschillende wapenen, de commissie van toezigt, bestaande, die zich onlangs naar Breda heeft begeven, om den waren stand van zaken en de oorzaak der oproerigheid te leeren kennen, Zoo de cadets schuld hebben, wat niet te betwijfelen valt, voor een deel is welligt ook het tegenwoordig besturend personeel daaraan in meerdere of mindere mate schuldig, en men gaat reeds zoo ver te beweren, dat de tegenwoordige directeur als zoodanig zou aftreden. In ieder geval is het te hopen, dat eendragt en orde in de akademie terugkeeren, want zoo ergens het *Concordia res parvae crescunt* van toepassing is, dan geldt het ongetwijfeld ten opzigte van ons leger. Maar de eendragt wordt niet door het zenden van portretten geboren, al valt het niet te ontkennen, dat het beeld van den Prins van Oranje ieder sympathie moet inboezemen. Tot nog toe toch openbaart zich in onzen vermoedelijken troonsopvolger slechts ééne fout: dat hij te zeer de voorkeur geeft aan wilde paarden, zoodat men gedurig hoort, dat de prins van het paard is gestort. Ook deze week overkwam hem weder dat ongeluk, maar zonder noodlottige gevolgen.

Ten aanzien der Koninklijke familie kan ik u overigens niets van belang mededeelen. Dat Z. M. zich op het Loo bevindt is eene mededeeling van ondergeschikt belang. Het eenige, dat met de Kouinklijke huishouding in verband staat, is het berigt van het overlijden van den baron Sirtema van Grovestins, den voormaligen vriend van Koning Willem II, die in 's Hage ook bekend was wegens de zorg, die hij, als Koninklijk commissaris van den Schouwburg, toen deze nog eene Koninklijke instelling was, daarvoor aan den dag legde. Thans is die instelling geheel en al privaat, maar haar bloei is dan ook voorbij, en ware het niet, dat vermogende particulieren door hun fortuin het fransche tooneel ondersteunden, het ware gedaan met onze opera. Wat den hollandschen Schouwburg aangaat, sinds lang is die ter naauwernood in tel, en het verlies van een der goede acteurs bij het hollandsche tooneel, den heer Breedé, wordt door slechts zeer weinigen gevoeld. Hem komt evenwel de eer toe, dat hij niet enkel tamelijk goed tooneelspeler was, maar bovenal een regtschapen man, die om zijne zeden en pligtsbetrachting veel vrienden telde. Gij voert mij misschien tegen, dat dit voor een tooneelspeler eerst in de tweede plaats in aanmerking komt. Gij hebt groot gelijk, mijn waarde redacteur, maar er is eene plaats, waar wij allen ophouden eene rol te vervullen, en daar zal het ook den middelmatigen acteur zeker meer ten voordeele zijn, indien hij meer als mensch dan als acteur heeft uitgemunt.

Ook in een anderen kring had het moederland een verlies te lijden. De heer Ewijck van den Oosthoek en de Bilt, voormalig commissaris des Konings in de provincie Drenthe, die zijne laatste dagen in ambteloos leven doorbragt, stierf op hoogen leeftijd, en zoo dus ook zijn verlies voor het oogenblik weinig gevoeld wordt, zijne herinnering staat toch, om zijne hooge verdiensten, bij zeer velen in aanzien. Hij behoorde nog tot die mannen van den ouden stempel, die wij in onze dagen meer en meer zien verdwijnen, en die zich van elk tooneel terug trekken.

Ook professor van Assen, van wien wij u reeds meer dan eens schreven, zal op het gebied der wetenschap zijne plaats ruimen aan jeugdiger krachten. Men verwacht zijne vervanging door den leidschen advocaat Goudsmit, die de eerste op de aanbevelingslijst der curatoren staat, tot gewoon hoogleeraar in het romeinsche regt. De regering was aanvankelijk voornemens, om een buitengewoon hoogleeraar voor dat vak te benoemen, maar door een amendement uit Tweede Kamer, waarvan de heer van der Linden de voorsteller was, is zij in staat gesteld twee gewone hoogleeraren, een in het hedendaagsche en een in het romeinsche regt, te benoemen. Professor van Assen zal thans van zijne bevoegdheid om collegie te geven geen gebruik meer maken, en hij houdt dus in zekeren zin op tot de leidsche instelling van hooger onderwijs te behooren. Toch maakt hij eene laatste verschijning in de jaarboeken, of liever gezegd in het jaarboekje der leidsche akademie, en wel op de plaats, waar een geestig teekenaar, onder het beeld der twaalf teekenen van den Dierenriem, de voornaamste punten uit het akademie-leven aangegeven heeft. Wij vinden daaronder het teeken De Tweelingen, de professoren [illegible] van Assen, die op geen te goeden voet met [illegible] staan, als tweelingen, afgebeeld, beiden zoo [illegible] gelijkend, dat reeds het portret hooge [illegible]

Maar de geheele plaat getuigt van talent. Zoo zien wij in De Weegschaal een vijftal examinerende professoren, met treffend gelijkende gelaatstrekken; onder De Waterman den logementhouder van De Vink, enz. enz. eene uitspanning bij Leiden, waar baarsdinétjes worden gehouden. Ook uit het oogpunt van kunst is derhalve dit jaar de leidsche Almanak vermelding waardig.

(*Wordt vervolgd.*)

ENGELAND.

Het hof bevindt zich thans te Windsor. De prins van Wallis is van het vasteland in Engeland teruggekeerd.

Prins Alfred was, volgens ontvangen berigten, den 29sten November te Gibraltar aan wal gestapt en aldaar overeenkomstig zijn rang ontvangen. Hij bleef aldaar tot den 6den dezer en maakte daarop een uitstapje naar Tanger, vanwaar hij den 7den 's avonds weder vertrok.

Het *Court Journal* meldt, dat de koningin voornemens is Berlijn te bezoeken, wanneer de prinses Frederik Willem van een prins mogt bevallen en wanneer dit niet voorvalt in den tijd, dat het Parlement geopend wordt; dit zal eerst in de tweede week van Februarij plaats vinden.

— Het personeel der Engelsche ambassade in China is voltallig, en bestaat uit; de heeren Frederick Bruce, buitengewoon gezant en minister plenipotentiaris; Horace Rumbold, secretaris van legatie; William de Norman, eerste attaché bij de legatie; Horace St. Clair en G. Nyndham, attachés.

— Uit Ierland luiden de berigten niet gunstig. Kort na de afkondiging van de proclamatie van den lord-luitenant tegen de geheime genootschappen, waarvan vroeger door ons melding werd gemaakt, werden kort na elkander een zestigtal personen in hechtenis genomen, beschuldigd van deelname aan geheime genootschappen.

Omtrent den aard en de strekking der in hechtenisnemingen thans reeds een oordeel te vellen, is niet wel mogelijk. De gevangenen worden streng bewaakt en tot nu was niet eens de toegang tot hen aan hunne verdedigers toegestaan. Dat de regering eene bijzondere commissie van enquete voor dit geval zal benoemen, is vooralsnog een gerucht en op de ophelderingen van de Iersche bladen is weinig staat te maken. Zooveel is echter zeker, dat een geheim genootschap, de *Phoenix* genaamd, bestaat, waarvan het doel echter nog niet aan het licht is gekomen. Dat de regering reeds geruimen tijd argwaan koesterde, bewijst de proclamatie van den lord-luitenant van Ierland, waarop de inhechtenisnemingen onmiddelijk volgden. Een blad van Cork verzekert, dat het verraad veel meer van belang is dan oningewijden zich kunnen voorstellen: er waren wapenen van allerlei aard aangeschaft en er werden des nachts exercitien gehouden. De *Belfast Mercury* brengt het voorgenomen, doch door de regering verijdelde bezoek van het 69ste Amerikaansche regiment in verband met de zamenzwering van de *Phoenix*, en van een anderen kant wordt berigt, dat twee schepen met wapenen en tabak uit Amerika in de Dunmanwaybaai waren binnengeloopen, zonder dat men weet, waar die wapenen gebleven zijn. Andere dergelijke geruchten zijn er nog in menigte in omloop, doch uit alles wat men van de meetings en de exercitien van de zamengezworenen hoort, blijkt dat de vereeniging uit jongelieden bestaat, die nimmer gevaarlijk voor den troon van koningin Victoria kunnen zijn. Ondertusschen laat de regering artillerie en troepen naar de onrustige punten oprukken.

— De heer Guernsey, beschuldigd de bekende dépêches van sir J. Young, betreffende de Ionische eilanden, van het departement van koloniën ontvreemd te hebben, is door de jury vrijgesproken.

— Onlangs is in de *London Tavern* eene groote meeting gehouden van reeders en andere belanghebbenden bij de Engelsche scheepvaart in het Vereenigd koningrijk, ten einde in overweging te neemt de kwijning der scheepvaart en den ongunstigen toestand, waarin de Engelsche reeders sedert de opheffing der scheepvaart-wetten geplaatst zijn, doordien verscheidene vreemde staten, wier scheepvaart de voordeelen van dien maatregel geniet, nog niet zijn toegetreden tot het stelsel van vrije scheepvaart. De meeting had verder ten doel een adres tot de koningin te rigten, om H. M. uit te noodigen gebruik te maken van de magt, haar bij act 16 en 17 Victoria Cap. 107 verleend, met betrekking tot vreemde staten, welke voortgaan Britsche schepen in hunne havens te onderwerpen aan verbodsbepalingen of beperkingen, »door dergelijke vreemde schepen zooveel mogelijk in Britsche havens op denzelfden voet te behandelen, waarop Britsche schepen in de havens van die staten behandeld worden." Verschillende resolutiën werden in dien geest aangenomen.

FRANKRIJK.

Parijs 22 Dec. Reeds is de hoofdinhoud der rede van den heer Dufaure en van den heer Berryer, in het proces Montalembert, kortelijk aangestipt. Eenige der voornaamste zinsneden uit de redevoeringen van beiden, kan niet overbodig geacht worden. De heer de Montalembert, zoo zeide ongeveer de heer Dufaure, bewondert het parlementaire stelsel van Engeland, alsmede de individuele veiligheid en andere staatkundige voorregten van dit land. Maar, mijne heeren, is dit dan een man niet vergund, wiens geheele leven aan den grooten strijd der tribune en der ideën gewijd was en die in uwe wetgevende vergaderingen schitterde. Koesteren wij geen hooge achting voor den soldaat, die na 20 jaren den keizer op de slagvelden gevolgd te hebben, een soort van afgodische vereering voor hem gevoelt? Perst een man, die aan eene verstrooide, door het ongeluk vervolgde familie, met liefde gedenkt en haar trouw gediend heeft, ons niet een zekere bewondering af? En waarom zouden wij dan niet dezelfde achting gevoelen voor de sympathieën, welke iemand als de graaf de Montalembert voor het parlementaire systeem hebben kan, onder welks uitmuntende vertegenwoordigers hij behoorde? Als wij hooren, hoe in de officiele vergaderingen en in de generale raden, door de mannen der regering de weldaden van het bestuur geroemd worden, als wij magistraatspersonen (Dupin) in vergaderingen tot bevordering van den landbouw, lofuitingen hooren uiten, welke ik fanatiek durf noemen zullen wij dan geen eerbied gevoelen, als wij instellingen hooren bewonderen, die niet meer bestaan, maar die Frankrijk terug vinden kan? — Gij duidt het den heer de Montalembert euvel, dat hij de staatkundige instellingen van andere landen met de onze vergelijkt, maar dan moet men ook de werken van Montesquieu onderdrukken, zijn *Esprit des lois* veroordeelen en dan mogen wij niet toelaten, dat de jeugd de woorden van dezen grooten man leest. — Nadat de heer Chaix d' Estange den heer Dufaure beantwoord had, vatte de heer Berryer het woord op. Hij noemde het artikel in den *Moniteur*, betreffende de gratie onvoegzaam (inconvenante . Hij begrijpt niet, waarom men de wet van 1849 in toepassing heeft willen brengen. Dit druischt tegen het gezond verstand in; want hoe kan eene regering de bepalingen eener constitutie toepassen, welke zij verscheurd en met voeten getreden heeft! (*algemeen gelach, dat door den president niet onderdrukt wordt*) De heer Berryer trachtte daarop te bewijzen, dat de eerste regter zich verkeerdelijk op de wet van 1849 gegrond had, want de constitutie van 1851 verklaart alle wetten afgeschaft, die niet in harmonie met de nieuwe staatsregeling zijn. De procureur-generaal heeft zich, volgens den verdediger, veel meer met politiek bezig gehouden, dan met het regtskundig gedeelte der vraag. Hij zeide voorts. dat de heer de Montalembert, als pair van Frankrijk, de vrijheid van onderwijs gewenscht en ook verkregen had, en dat hij in 1851 tegen den *coup d'état* en in 1852 tegen den verkoop der bezittingen van de familie Orleans geprotesteerd heeft, daarin het voorbeeld van den heer Dupin volgend, die nu weer in het hof van cassatie zitting heeft. De graaf de Montalembert heeft er niet gedacht, hoeveel eeuwen er verloopen zijn, sedert Engeland zijne vrijheid verwierf; hij bedacht alleen dat Frankrijk die sedert Lodewijk XVI bezeten en nu verloren heeft! Er zijn mannen, zeide hij, die Frankrijk voor de vrijheid niet rijp achten; ik begrijp, dat zij Frankrijk tot zwijgen veroordeelen, maar ik zou meer achting hebben voor de bekeeringen van sommigen, indien deze niet met groote eereposten, crediet en vermogen gepaard gingen. De heer de Montalembert schatte het koningschap zeer hoog, maar nog meer de vrijheden, die Frankrijk bezeten heeft. Ieder heeft de vrijheid lief; het is te vergeefs, die te willen uitdooven. Ieder, die eene pen voert, ieder verstandig man hoopt op haar. Allen hopen op eene verbetering van den tegenwoordigen toestand! De verdediger sloot zijne rede met de verklaring, dat de heer de Montalembert, in zijn brief aan den aartsbisschop van Parijs, de magistratuur niet heeft willen beleedigen, maar dat hij alleen de keizerlijke gratie van de hand heeft willen wijzen. Alle mannen van eenig gewigt hebben eene soortgelijke gunst van de hand gewezen, als die welke men aan den heer de Montalembert heeft willen bewijzen. Cavaignac heeft in 1851 geen gratie willen aannemen en in 1844 heeft prins Napoleon, wien hij (Berryer te Ham bezocht, mede de aangeboden gratie geweigerd en alle dagbladen hebben dit toenmaals openlijk verkondigd.

DUITSCHLAND.

Weenen, 20 December. De minister van openbaar onderwijs heeft een nieuw reglement voor de bijzondere scholen in het rijk vastgesteld. Volgens de daarin voorkomende bepalingen, zullen geen kinderen van beide sexe op eene en dezelfde school toegelaten worden, en zullen de scholen worden gesplitst naar de verschillende godsdienst der kinderen; zoodat er Katholieke, Protestantsche, Grieksche en Israëlietische scholen zullen zijn. De Katholieke kinderen zullen alleen toegelaten worden op Katholieke scholen, zonder eenige uitzondering. Voor de Israëlietische kinderen zijn in geen geval de Katholieke scholen toegankelijk, doch voor de Protestantsche kunnen te dien aanzien in zekere gevallen uitzonderingen toegelaten worden. In de Katholieke inrigtingen moeten de onderwijzers dezelfde godsdienst belijden.

Frankfort, 20 December. Door Pruissen en Oostenrijk zijn onlangs bij de regeringen van Hanover, Mecklenburg en Denemarken, op nieuw stappen gedaan ten behoeve eener vermindering der op de Elbe geheven wordende tollen. Naar men hier weten wil, zou de Deensche regering hiertoe reeds hare geneigdheid hebben aan den dag gelegd. Men vleit zich, dat dit mede van de zijde der beide overige oeverstaten het geval zal worden. Overigens zal de toenemende concurrentie der spoorwegen ook voor het vervoer der vrachtgoederen, deze regeringen wel dwingen, om tot dien zoo noodig geworden maatregel over te gaan.

AMERIKA.

Den 20sten December is de boodschap van den president der Vereenigde Staten te Liverpool ontvangen. In dat uitgebreide stuk komt onder anderen het volgende voor.

In eene inleiding zegt de president tot den senaat en de vertegenwoordigers, dat men, bij de vergelijking van 's lands toestand in het vorige jaar, op het tijdstip der vergadering van het congres, met dit oogenblik, groote redenen had tot dankbaarheid aan de Voorzienigheid, die in de moeijelijkste tijdstippen des lands, steeds hare hulp ter verlossing heeft verleend. Immers, een jaar geleden, was de partijstrijd tusschen de Noorder- en Zuiderprovinciën over het teedere punt der slavernij weder zoo hevig geworden, dat hij den vrede en ook den voortduur van het verbond had in gevaar gebragt. Het verzoek om Kansas als staat in het verbond op te nemen, had die rampzalige onrust gevoedsterd, en de geheele zaak nog eens voor het congres gebragt. Elk vaderlandslievende wenschte, dat er zoodanige maatregelen van wetgeving werden aangenomen, die de opgewondenheid in de staten konden doen bedaren en haar beperken tot het gebied, waar de zaak meer bijzonder behoorde, en daartoe was gedurende de laatste congreszitting veel gedaan.

Na de breedvoerige behandeling der Kansas-quaestie en die van Utah, bespreekt de boodschap het verdrag met China en den oorlog, daaraan in dat land voorafgegaan. De president herinnert, dat hij in zijne boodschap des vorigen jaars had medegedeeld, den Amerikaanschen gevolmagtigde in China de instructie te hebben gegeven, een onzijdig standpunt in de vijandelijkheden van Engeland en Frankrijk tegen Canton te blijven bewaren. Te gelijker tijd was hem echter de last verstrekt, op vriendschappelijke wijze met de Britsche en Fransche gevolmagtigden mede te werken tot alle vreedzame maatregelen, om door een verdrag de regtmatige concessiën voor den vreemden handel te verkrijgen, die de verschillende natiën regt hadden te eischen.

Verder kon hij niet gaan, zonder inbreuk te maken op het regt, hem bij de constitutie toegekend. Deze toch kent alleen aan het congres de magt toe, om over oorlog te beschikken. De president meent overigens, dat de zaak niet ernstig genoeg was, om een oorlog tegen het Hemelsche rijk te wettigen. De gebeurtenissen hebben overigens bewezen, dat Amerika's onzijdigheid een verstandige maatregel was, terwijl de Amerikaansche gezant zijne taak met eene groote bekwaamheid en tact heeft ten uitvoer gebragt. Hij heeft eene vredelievende en toch krachtige medewerking verleend.

Vervolgens wordt met weinige woorden gesproken over het verdrag met Japan, hetgeen tot uitbreiding van Amerika's handel met dat land moet bijdragen.

Het uitvoerigst van al de buitenlandsche aangelegenheden, worden de betrekkingen met Engeland behandeld.

De president wenscht vurig elk geschil met dat rijk in der minne vereffend te zien. Het is ongelukkig voor beide landen geweest, dat tusschen hen, sedert de omwenteling, eene reeks van dreigende en verbitterende quaestiën aanhangig was, Daaraan is het toe te schrijven, dat de gevoelens van vriendschappelijk belang niet volkomen ontwikkeld zijn. De president deelt dus met genoegen mede, dat Engeland het visiteren van schepen onder Amerikaansche vlag in volle zee heeft laten varen, en vooral daardoor een einde heeft gemaakt aan de onveiligheid der kustvaart, welke zoo nadeelig en belemmerend werkte. Gelukkig had er nog geene botsing tusschen de Engelsche en Amerikaansche schepen plaats gehad, hetgeen gemakkelijk had kunnen gebeuren, daar de regering der Unie in der tijd reeds bevel had gegeven, een escader naar de wateren van Cuba te zenden, om de Amerikaansche schepen tegen elke poging tot onderzoek door oorlogschepen van andere natiën te beschermen. Het Amerikaansche volk heeft in der tijd dien maatregel der regering met geestdrift vernomen.

Intusschen heeft de president aan de Engelsche regering doen weten, dat hij bereid is elk ontwerp te ontvangen, geschikt om in een geest van welwillendheid aan den slavenhandel een einde te maken. Tevens heeft hij echter te kennen gegeven, dat het misbruik, hetwelk van deze of gene vlag gemaakt wordt, een geringer kwaad is dan het vaststellen van een reglement, dat in strijd met de vrijheid der zee zou zijn. De president heeft tot dusverre nog geene enkele mededeeling van Engeland ontvangen, hoe het zijn denkbeeld uitgevoerd wenscht te zien, en hij wil gelooven, dat geen ontwerp van dien aard vrij zal zijn van ernstige bezwaren. De president zal echter, zoodra hem een voorstel wordt gedaan, dit naauwkeurig en in de beste bedoelingen overwegen.

De president betreurt het, niet in staat te zijn, de definitieve schikking der verwikkelingen tusschen Groot. Brittannie en Amerika, betreffende het Bulwer-Clayton tractaat, mede te deelen. Op zijn voorstel zijn echter onderhandelingen geopend op den grondslag der interpretatie van Amerika, behoudens eenige wijzigingen. De onderhandelingen zijn nog hangende, en kan dus daaromtrent niets medegedeeld worden.

Met de overige mogendheden van Europa, behalve Spanje, blijven de Vereenigde Staten op den meest vriendschappelijken voet. De betrekkingen met dat land zijn nog altijd niet zeer bevredigend. De president was voornemens, na de terugroeping van den vorigen gezant te Madrid, een anderen daarheên te zenden, die met speciale volmagten zou zijn voorzien, om over alle geschillen tusschen beide regeringen te onderhandelen, en wel met het bepaalde doel, die, zoo mogelijk, spoedig in der minne te vereffenen. Dit ontwerp heeft echter tot dusverre schipbreuk geleden, om redenen, die de president niet noodig acht te vermelden. Spoedig zal evenwel thans een gezant naar Madrid vertrekken. Hij zal eene nieuwe en laatste poging doen, om van de Spaansche regering regt te verwerven.

Spaansche officieren, onder onmiddelijk bevel van den kapitein-generaal van Cuba, hebben de Amerikaansche vlag beleedigd en dikwijls Amerikanen en hunne bezittingen aangerand. Deze grieven hebben aanleiding gegeven tot talrijke eischen aan de spaansche regering gedurende vele jaren. In weêrwil daarvan is Amerika nog tot geene voldoende vereffening van al die geschillen kunnen komen, wanneer men de zaak van den *Black Warrior* uitzondert. De pogingen der Amerikaansche regering, tot het bekomen van herstel, zijn met minachting afgewezen. De gedurige veranderingen van ministeriën in Spanje zijn aangevoerd met het doel, om uitstel te bekomen. Er is geene uitzondering gemaakt ten opzigte der grieven, volgende uit de niet-terugbetaling van onwettig geheven regten van Amerikaansche schepen op Cuba sedert 1844. Deze eischen zijn zoo billijk, dat Spanje die na verloop van tien jaren, in 1854, als wettig heeft erkend. Men vorderde eene teruggave, ten bedrage van 128,635 dollars. Spanje stemde toe, en thans, nu men eindelijk de restitutie had verwacht, stelt Spanje voor, een derde dier som zonder rente te betalen. Dat aanbod was vergezeld van de verklaring, dat de vordering onregtvaardig is, en het derde van het bedrag alleen bij wijze van speciale gunst toegestaan wordt.

Terwijl de kapitein-generaal van Cuba eene despotieke magt bezit, heeft hij geenerlei volmagt om het onregt, Amerika aangedaan, goed te maken. De Vereenigde Staten moeten zich dus steeds tot Spanje wenden, en daaruit ontstaat veel tijdverlies. De nieuwe gezant te Madrid zal vertoogen doen, om hieraan een einde te maken.

Cuba is in zijne ontwikkeling voortdurend de oorzaak van onaangenaamheden en nadeel voor het Amerikaansche volk. Het is het eenige beschaafde oord ter wereld, waar de slavenhandel geduld wordt en, door het tractaat met Engeland, is Amerika ten koste der schatkist gedwongen op de kust van Afrika eene zeemagt te onderhouden, alleen met het doel om den handel in negers voor Cuba tegen te gaan.

Het laatste ernstige geschil met Engeland, omtrent het regt van onderzoek, zou nimmer ontstaan zijn, indien op Cuba geene slavenmarkt ware geweest. Zoo lang die markt openblijft, zal de beschaving tot Afrika niet kunnen doordringen. Zoolang slaven voor Cuba gevraagd worden, zullen er voortdurend oorlogen onder de Afrikaansche barbaren gevoerd worden, om zich van elkander meester te maken en als slaven te verkoopen.

's Presidents voorgangers hebben der wereld bekend gemaakt, dat de Vereenigde Staten herhaaldelijk getracht hebben, Cuba van Spanje te koopen. Indien dit gebeurd ware, zouden van stonde aan de laatste overblijfselen des slavenhandels verdwenen zijn. Men zou, indien dit middel van de hand gewezen wierd, die bezitting geenszins op eene andere wijze wenschen te verwerven. Dat ligt niet in ons nationaal karakter. Al het grondgebied, dat Amerika sedert den oorsprong zijner regering verworven heeft, is van Frankrijk, Spanje en Mexico langs minnelijken weg verkregen, en Texas heeft uit vrijen wil zijn lot aan Amerika verbonden. Dien weg zullen wij altijd inslaan, ten zij zich omstandigheden voordeden, die men thans niet kan voorzien, en die, uit kracht der wet van het zelfbehoud, ons zouden nopen van dien weg af te wijken.

NIEUWS

op het gebied van Kunsten en Wetenschappen, enz.

Oudheidkunde.

Zilveren Sikkel. — Volgens de *Deborah* bezit een Israëliet, in de omstreken van Sulina, een zilveren sikkel, die vóór 1750 jaren in Judea geslagen is. De sikkel heeft eene grootte van een halven dollar en is thans eigentlijk niet meer dan 15 cents waard, Hij is 530 jaren lang in het bezit van ééne en dezelfde familie geweest.

Toen de sikkel geslagen werd, was Judea eene Romeinsche provincie en had er de Romeinsche munt een wettigen koers. De Israëliten behielden echter het regt om hunne eigen munt te slaan.

Gezondheidsleer.

Idioten. — De, volgens het plan der „Duitsche Vereeniging voor ziel-geneeskunde" opgerigte, genees- en verzorgingsinrigting voor bloodzinnige kinderen (idioten), in de Rhijnprovincie, te Bendorf bij Coblentz, is den 15den November ll. ingewijd.

Ontdekkingen en Uitvindingen.

Stoomsleden. — De door een Pool uitgevondene stoomslede, die goede diensten moet opleveren op ijs en sneeuw, zal vooral in Rusland ingevoerd worden. Op den weg van Amur en dien van Moscou naar Irkutsk zullen treinen worden afgezonden. Is de uitvinding proefhoudende, dan kan zij voor Rusland van groot gewigt worden.

Onbrandbaarheid. — Franz Bouvet te Mentz heeft het in de kunst om kleederen onbrandbaar te maken, volgens de verzekering van de *Indépendant de Moselle*, tot zulk eene volkomenheid gebragt, dat hij, bij 18 opentlijke proeven, door de vlammen ging, zonder dat zijne kleederen vuur vatten.

Sterrekunde.

De beide Asteroïden, die den 10 Sept. ll., zijn ontdekt, hebben het aantal dezer wereldligchamen tot 55 gebragt. De 54ste, Alexandra, werd door Goldsmith te Parijs, oostelijk van de star E, in den Waterman, de 55ste door George Searle te Albany in de Vereenigde Staten, Noordelijk van star E, in de visschen ontdekt. De laatste berekeningen geven de middelbare afstanden der zes laatst ontdekte Asteroïden van de zon op als volgt: Virginia 54,880,000, Nemausa 49,181,000, Europa 64,079,000, Calypso 54,041,000, Alexandra 56,000,000, en de 55ste 58 866,000 geographische mijlen.

Beeldhouwkunst.

Het model van een gedenkteeken voor Karl Maria von Weber is door prof. Rietschel voltooid en zal weldra, tegelijk met het beroemde schilderstuk van de Keyser, dat den grooten toondichter stervend verbeeldt, in Dresden ten toon gesteld worden.

— Ter eere van Martin Luther had den 10 Nov. ll., zijn geboortedag, te Wittenberg, de plegtige inwijding der deuren plaats, die de koning van Pruissen aan de slotkerk aldaar geschonken heeft. Zij zijn vervaardigd naar een model van den conservateur der bouwgedenkstukken, geheimraad von Quast. Op de bronzen deuren-zelven zijn de beroemde 95 stellingen, die Luther voor 341 jaren aan de kerkdeuren aanplakte, volgens den oorspronkelijken text gegraveerd, terwijl daarboven zwevend een muzykkoor van jongelingsgestalten is aangebragt, dat de vreugde der Duitsche jongelingschap over Luthers koene daad veraanschouwelijken moet. Aan weerszijden staan de levensgroote standbeelden van den beschermer der hervorming, de in den slotkelder begravene keurvorst Frederik de Wijze, en zijn broeder en troonsopvolger Johan de Standvastige, geharnast, met keurhoed en mantel getooid en het rijksmaarschalkszwaard in de hand Boven de deuren is een door prof. von Klöber uitgevoerd beeld op gouden grond aangebragt, dat den Heiland aan 't kruis voorstelt, aan wiens beide zijden Luther en Melanchthon knielen, de eerste met den opengeslagen Bijbel, de tweede met de Augsburgsche geloofsbelijdenis in de hand.

Letterkunde.

Hebreeuwsch Dagblad. — Te Lijk (Noordpruissen) verschijnt een dagblad in de Hebreeuwsche taal, dat een ongehoorden bijval onder de poolsche en pruissische Israëliten vindt. Het blad is getiteld: *Cammagid (de redenaar).*

Mémoires de Hiouen-Thsang. — De heer Stanislas Julien heeft dezer dagen het laatste deel uitgegeven van de Mémoires de Hiouen-Thsang, over de streken van het westen, die in het jaar 648 uit het Sanskritisch in het Chineesch, en in dit jaar uit het Chineesch in het Fransch vertaald zijn.

Dit deel bevat 1o. de vier laatste boeken van den tekst; 2o. een groote Mémoire géographique van den heer Vivien de Saint-Martin over zijn kaart van Centraal Azie en Indië, die bij het eerste deel van het werk gevoegd is, 3o. een lijst van de sanscritisch-chinesche woorden; 4o. een lijst de chineesch-sanscritische woorden; 5o. een lijst van de indische woorden, door kegelvormige letters voorgesteld, 6o. een lijst van de chinesche woorden, 7o. een lijst van de fransche woorden, 8o. een kaart van Centraal Azie en van het oude Indië, die in 1710 in Japan vervaardigd is naar de beschrijving van de beroemde Boeddhistische pelgrims Fa-Hien en Hiouen-Thsang.

Statistiek.

Metaal-Productie. — Whitney berekent, in zijn werk over de metaal-productie der verschillende landen, de goudopbrengst in 1854 als volgt: Vereenigde Staten 49,600,000; Australie 37,200,000; Rusland 14,880,000; Oost-Indië 6,200,000; Equador en Nieuw Granada 3,720,000; Mexico 2,480,000; Brazilië 1,480,000; Oostenrijk 1,413,600; Afrika 992,000; Chili 744,000; Peru 471,200; Spanje 10,416, en Zweden 496 dollars. De opbrengst van zilver bedroeg volgens hem: in Mexico 28,000,000; Peru 4,800,000; Chili 4,000,000; Bolivia 2,080,000; Spanje 2,000,000; Oostenrijk 1,440,000; Engeland 1,120,000; Rusland 928,000; Frankrijk 80,000 dollars. Pruissen brengt ongeveer voor 6 thalers goud op, meest in de arsenicum-werken te Reichenstein in Silezië; en voor 800,000 thlr. aan zilver, vooral in 't graafschap Mansfeld.

De Beetwortelsuiker Fabrieken van het Tolverbond hebben in den zomer van 1857—58 verarbeid: in Pruissen 21,947,388; in Beijeren 383,291; in Saxen 118,325, in Hannover 84,346, in Wurtemberg 1,031,381, in Baden 797,178, Keurhessen 20,029, in Thuringen 229,164, in Brunswijk 1,304,[illegible], zamen 25,915,13[illegible] centenaars wortels verwerkt, of 1,363,925 cent. meer dan in 't voorjaar.

Beetwortel-Suiker. — Het aantal beetwortel-suiker-fabrieken, die in werking waren in de maand September jl., zijnde de laatste maand van het oogstjaar, bedroeg 178, dat is 21 minder dan in 1856—1857. De hoeveelheid gefabriceerde suiker heeft 2,423,846 kilo's bedragen, zijnde 1,119,146 kilo's minder dan het vorige jaar. De hoeveelheid in de fabrieken aanwezige bereide suiker, of die nog bereid moest worden, bedroeg daarentegen op het einde van September 13,496,079 kilo's, welk cijfer eene groote vermeerdering aantoont, wanneer men in vergelijking treedt met hetzelfde tijdstip in het vorige jaar, daar het toen niet meer bedroeg dan 6,088,013 kilo's.

Zendelingswerk.

De Jezuiten drijven tegenwoordig 't zendingswerk op uitgebreide schaal; 545 fransche paters zijn in Canada, New-York, Louisiana, Cayenne, Madagascar, Algiers, Syrie, Shanghae en Petschili verdeeld, terwijl leden dezer orde uit andere landen in Maryland, Oregon, Californie, Cuba, Jamaica, Centraal Afrika, Paraguay, den Griekschen Archipel, Dalmatie en Bombay werkzaam zijn.

Vrijmetselarij.

De Vrijmetselarij in den ban. — De Bisschop van Buenos-Ayres, Mariano, die sedert 4 jaren deze waardigheid bekleed, heeft de vrijmetselarij, die daar sinds langen tijd uitgebreid is, en waar de beschaafde stand over het algemeen deel aan neemt, in den ban gedaan, en de vrouwen der vrijmetselaars, bij bedreiging met gelijke straf opgeëischt, zich van hare mannen te scheiden, de kinderen, om zich aan 't gezag huns vaders te onttrekken. De huizen, waarin de vrijmetselaars zamen komen, zijn vervloekt; hunne vrienden, verwanten en bedienden hebben 't bevel ontvangen, hun biechtvaders de namen van alle vrijmetselaars op te geven, kortom, de bisschop wil alle banden der maatschappij verscheuren, om zijn wraak tegen de orde te bevredigen.

Ingezonden stukken.

De Opera.

Zeer verheugde het ons bij de voorstelling van gisteren avond de *rentrée* van Mevrouw *Ghymers Ponsin* geannonceerd te zien; sinds lang werd die voortreffelijke artiste door het publiek teruggewenscht, dat de voorstellingen van *Le Prophète, Jérusalem* en *Charles VI* van twee jaar geleden nog niet vergeten heeft.

Mad. *Ponsin* werd dan ook bij haar optreden met levendige toejuiching begroet.

Deze voorstelling der *Norma* was zonder eenigen twijfel uitstekend te noemen in vergelijking van die, welke wij voor de straf onzer zonden veertien dagen geleden moesten zien, en het is zeker, dat die verbetering voor een zeer groot gedeelte aan mad. *Ponsin*, te danken is. En toch heeft deze aan de verwachting van het publiek niet geheel beantwoord. Hare stem scheen vermoeid, of liever *geroileerd* te zijn, vooral in het begin, waaruit wij bijna zouden opmaken, dat beschroomdheid de hoofdoorzaak was van dit gebrek.

In dat geval hopen wij, dat Mad. *Ponsin* een volgende keer meer vertrouwen zal stellen in de sympathie van het publiek, die zij niet verloren heeft.

Het duo van *Norma* en *Adalgise* was voortreffelijk. Mad. *Berton* overtrof daarin zich-zelve en Mad. *Ponsin* werd zich-zelve gelijk. Beide werden dan ook met geestdrift toegejuicht.

De heer *Bonnet* vervulde mede zijn rol op eene uitmuntende wijze, men is dat van hem gewoon. Van de overige artistes is men gewoon, niet veel te zeggen, en wij gelooven ons ook heden te mogen bepalen bij de verzekering, dat ieder zijn best heeft gedaan.

Ce n'est pas juré gros — maar dat is niet *onze* schuld.

(*Redactie.*)

Aangekomen schepen te *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN		AGENTEN.
Februarij	11	Ned. Indisch	stooms.	Banda	Vogel	Soerabaija	6 Febr.	W. Cores de Vries.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Februarij	11	Nederlandsch	schip	Vier Gebroeders	C. J. Bunk	Nederland via Soerabaija
„	—	Engelsch	„	Generaal Wyndham	A. Wilson	Singapore
„	—	Oldenburgsch	bark	Sewa	Hopper	Soerabaja

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Eva Johanna*	H. de Boer		Hadger & Schuurman.
„	„	Zeenimph*	J. W. J. W. Elias	Samarang en Soerabaija	„
„	„	Admiraal Piet Hein*	L. Hazewinkel		„
„	„	Lewe van Nijenstein	Borchers		„
„	schip	Nederland*	P. Hoekstra	Nederland via Soerabaija	„
„	„	Jupiter	P. Burggraaf		„
„	brik	Karel August	A. Huizer	Padang	„
„	schip	Hebe	A. H. Kiehl	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
„	bark	Constance	Kimmerer		„
„	„	Canton	H. J. Tweehuys		„
„	„	Metalen Kruis	J. P. Zuurdeeg		„
„	„	Almelo	R. P. Tjebbes		„
„	brik	Joan Jacob	Wilphorst	Sydney	„
„	bark	Amboina	W. H. Rusman		Reynst & Vinju.
„	schip	Jason	J. Lourens		„
„	„	Triton*	Adriaans		„
„	bark	Twee Anthony's*	van Rijn van Alkemade		„
„	„	Derkin Titia*	P. Esink		Dummler & Co.
„	schip	Hollandia*	C. C. Ruige	Soerabaija	„
„	bark	Regina Maria*	S. Ouwehand		Maclaine, Watson & Co.
„	schip	Zeelandia*	W. Blaakhert		„
„	„	Louis Meijer*	O. Hazewinkel		Landberg, Reynst de Bie & Co.
„	„	Twee Cornelissen	J. C. Krije	Cheribon en Samarang	„
„	„	President Plate*	J. C. Hartsen		„
„	bark	Voorwaarts*	G. F. Bus		„
„	„	Jeannette en Agatha	C. Kleijndert		„
„	„	Henriette*	J. M. van der Veer	Nederland	G. Bahre & G. Kinder
„	„	Admiraal de Winter*	Jansen		van Oldenborgh, Rueb & Co.
„	schip	Oldenbarneveld*	F. N. Hoek		„
„	bark	Eensgezindheid*	B. G. Flik		B. Kopersmit & Co.
„	„	Schoonderloo	D. Kruijt	Amsterdam	„
„	„	Vijf Gebroeders*	G. J. Teensma		„
„	„	Koning Willem II	G. van Eijk Menkman	Nederland	„
„	schip	Biesbosch*	J. M. Mugge		„
„	„	Twee Gezusters*	P. Keuzekamp	Nederland	„
„	bark	Patriach Sammire	G. C. Lion	Samarang en Soerabaija	[illegible], Reijl & Co.
„	schip	Broedertrouw*	Rotgans		„
„	bark	Nassau*	Huffnagel		„
„	„	Ferdinand en Louis	J. K. de Weerd		„
„	„	Java's Welvaren*	Doesnbos		Jacobsen & Co.
„	„	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		Paine, Stricker & Co.
„	brik	Anna	van der Valk		J. Cezard & Co.
„	bark	Capella	Landweer		„
„	schip	Admiraal de Ruijter	B. Koster	Golf van Perzie	E. Moorman & Co.
Nederl. Ind.	„	Foolkool Hair*	Said Moeksien	Soerabaija	Buijs, Jacobsen & Co.
„	bark	Ataat Toelbariq*	Sech Jebedie		„
„	„	Ydroesie*	Said Abdul a Bafagie		„
„	brik	Fathul Seroer*	Sech Alie Bagot	Soerabaija via Samarang	B. J. Jacobs.
„	bark	Banka*	Said Assegal	Soerabaija	„
„	„	Generaal Michiels*	D. de Wilde		„
„	brik	Zwaluw*	P. P. Bloem	Japan	Hadger & Schuurman.
„	„	Jeannette Maria*	J. G. Dunekes		„
„	bark	Marianne Antoinetta*	J. Winter		T. Croce.
„	„	Java*	J. Worthington		B. Kopersmit & Co.
Engelsch	schip	Empress*	Malone		Schimmelpenninck & Co.
„	bark	Caroline Elizabeth*	Pascod	Falmouth	Hunter, Houghton & Co.
„	„	Ravensworth*	Applety		„
„	brik	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	Maclaine, Watson & Co.
„	bark	Isle O. May*	Burgess	Singapore	Borneo Company Limited.
„	brik	Collingwood*	W. Spence	Singapore	Martin, Dyce & Co.
„	bark	Corriemulzie			„
Fransch	„	Johanna*	Wetzel		C. Bahre & G. Kinder.
„	schip	Albert Cezard*	Dolu		J. Cezard & Co.
„	„	Manzanilla*	J. Martineau	Falmouth	„
„	bark	Vizir*	Lhotellier	Bordeaux	E. Moorman & Co.
„	schip	Benjamin*	Durouxguithen	Havre	Dummler & Co.
Amerikaansch	„	Time*	Homer		Paine, Stricker & Co.
„	„	Oriental*	Whipple	Boston	„
Meckelenb.	„	Graf Arthur Bernstorff*	Schneider		Metzendorff, Wilmans & Co.
Hamburg	bark	Johanna Stoll	Berg	Akijab	„
„	„	La Rochelle*	Meijer		„
„	brik	Gustav*	Nielsen		„
„	schip	Neumuhlen*	Heuer		„
„	„	Podesta*	Angelbeek		„
„	bark	Siwa*	Brorsen		„
„	„	Helene*	Runge	Sydney	C. Bahre & G. Kinder.
„	„	Congo*	Duise		„
Bremer	schip	Franklin*	Stohlmann		„
„	brik	Ocean*	Farfelmann		„
Zweedsch	bark	Fanny*	Wulffe	Falmouth	J. Cezard & Co.
„	„	Princessan Louisa	D. Janssen		„
„	schip	Gerda*	Jansson		Paine, Stricker & Co.

De Particulieren schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Samarang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Jan.	24	N. I.	bark	Fathool Karim	Sech Tagie	Batavia
„	28	„	„	Atitool Rachman	Sech Banseer	Singapore
„	30	„	stooms.	Menado	A. Couteron	Soerabaija
„	31	Ned.	bark	Tasmania	B. J. Jonker	Batavia
„	—	„	„	Gebr. Houtman	P. J. Bax	„
„	—	Brem.	schip	Concordia	J. Wessels	„
„	—	N. I.	bark	Salim	Said Segaff	Riouw
Febr.	1	„	„	Fathool Moebarak	Kassan	Batavia

Vertrokken schepen van *Samarang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Jan.	27	Ned.	bark	Alcyone	Haucte	Soerabaija
„	29	„	„	Deel	C. Maarschalk	Batavia
„	31	„	„	Ardjoeno	J. T. Rapp	[illegible]
„	—	N. I.	stooms.	Menado	A. Couteron	Batavia

In lading liggende schepen te *Samarang.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Princes Amelia	L. W. v Rhijn Alkemade	Nederland	Dorrepaal & Co.
„	„	Philips van Marnix	E. van Duijn	„	„
„	„	Amerika	P. L. Zeeman	Batavia	B. Kopersmit & Co.
„	„	Immagonda Sara Clasina	M. van Gijzel		Gezagvoerder
„	bark	Valparaiso	E. J. Kok	Nederland	Dorrepaal & Co.
„	„	Jacobus	J. J. van Loon	[illegible]	„
„	„	Gebroeders Houtman	C. J. Bax	[illegible]	„
„	„	Abel Tasman	J. B. Rijken	Nederland	B. Kopersmit & Co.
„	„	Twee Cornelissen	J. C. Krage	[illegible]	Wermuth & Co.
Nederl. Indie	„	Ellen	T. A. P. Westholt	„	B. Kopersmit & Co.
„	„	Sara Eleonara	D. Schuijmer	Batavia	Dorrepaal & Co.
„	„	Emelie	J. B. Perry	China	Gezagvoerder.
„	„	Pilades	A. de Wolff		„
„	„	Nawan Eljorsoor	C. Monteiro		„
„	„	Oen Goan	Koo Tiong		„
„	„	Atidjatur Rachman	Sech Samelin		„
„	„	Fathool Karim	Sech Oemar Fagie	Soerabaija	„
„	„	Fathool Moebarak	Kassan	[illegible]	„
„	schoener	Hap Eng	Tan Kee		„
„	brik	Salim	Sech Segaff		„
Bremer	bark	Marie	Schwartje		Wermuth & Co.
„	„	Concordia	J. Wessels	Nederland	MacNeill & Co.
Zweedsch	brik	Emma	Th Noordwall	Stockholm	„

Aangekomen Schepen te *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Jan.	26	N. I.	bark	Talsum	Kamaralie	Uit zee terug
"	—	Ned.	"	Reinhardt	v. d. Sprenckel	Batavia
"	—	"	schip	Prins van Oranje	Hensing	"
"	27	"	"	Minister Thorbecke	van Duijn	Samarang
"	—	N. I.	stooms.	Banda	Bosch	Batavia
"	—	Ned.	schip	Beurs van Rotterdam	de Vos	"
"	—	N. I.	kotter	Little Tot	Katjoong	Pasoeroean
"	—	Ned.	bark	Joh. Maria Christina	Gorter	Batavia
"	28	N. I.	brik	Noorban	Djahia	"
"	29	Ned.	bark	Alcijone	Haacke	"
"	—	"	"	Walcheren	Hock	"
"	—	Eng.	"	Oxus	Wallace	Macasser
Febr.	1	Ned.	"	Afrika	Mannourij	Batavia
"	2	N. I.	"	Sa-Adah	Moh. Arif	Banjarmass.

Vertrokken Schepen van *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Jan.	27	N. I.	brik	Clipper	Eschauzier	Sumanap
"	—	Bal.	"	Doris	Tan Tiksam	Bali (Badong)
"	28	N. I.	stooms.	Menado	Couteron	Bat. via Sam.
"	—	Eng.	bark	Achilles	Hart	Nederland
"	—	Ned.	"	Koophandel	de Vries	China
"	29	"	"	Everdina Elizabeth	Tonjes	Boni via Mad.
"	—	"	"	De Stad Schiedam	Wulp	"
"	30	N. I.	"	Henriette	Robinson	Batavia
"	—	"	stooms.	Koningen der Nelanden	Lewis	"
"	—	"	kotter	Little Tot	Katjoong	Passoeroean
"	31	Z. M.	stooms.	Samarang lt. t/z. 1 kl.	Lambert	K. om de Oost
Febr.	1	Ned.	bark	Drie Gezusters	Fischer	Nederland

In lading liggende schepen *te Soerabaija.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch ...	bark	Johanna Maria Christina	C. Gorter		Fraser Eaton, & Co.
"	"	Bellatrix	van der Wijk		"
"	"	Louise Jacoba Johanna	Baumgarten		"
"	"	Drie Vrienden	L. P. Anderson		"
"	schip	Beurs van Rotterdam	F. Vos	China	"
"	bark	Walcheren	K. Hoek		"
"	"	Alcyone	Haacke	Nederland	"
"	"	Jacob	Borger	"	Mathieu, Ebbs, Ruys & Co.
"	"	Johanna Louise	Popken	Amsterdam	Schimmelpenninck & Co.
"	"	Wildeman	Driest	Holland	"
"	"	Jan Schouten	Coeningh Meijer		"
"	schip	Prins Frederik der Nederlanden	de Wit		"
"	"	Zaanstroom	Schaap		"
"	"	O. I. Packet	Postma		"
"	"	Jhr. van der Wall van Puttershoek	Lammers	Amsterdam	"
"	bark	Reinhardt	v. d. Sprenckel	Banjermass.	"
"	"	Columbine	Malbranc	"	"
"	"	Afrika	Manourie	Amsterdam	"
"	"	Prins van Oranje	Hensing		Ruyl, Cramer & Co.
"	"	Laurens Koster	Koenen		"
"	"	Koerier	Rotgans		"
"	"	Kinderdijk	Zwanenburg		"
"	"	Rhijnvis Feith	Lammerts	Nederland	"
"	"	Eersteling	Mann		J. F. van Leeuwen & Co.
"	"	Ary Scheffer	Kunst		"
"	"	Souburg	von Lindern	China	"
"	"	Minister Thorbecke	S. van Duijn		"
"	"	Delfshaven	Schaap qq.		B. Kopersmit & Co.
"	"	Pictura	Vogel		"
"	"	Baltimore	Brakke		"
"	"	Louise	P. Buijs Jr.	Nederland	"
"	"	Ida Elisabeth	Kramer	"	"
"	"	Johannes Albertus	J. C. Loudt		B. J. van Eck & Co.
"	"	Stad Nijmegen	H. P. Cruijs		"
Nederl. Indie....	bark	Wilhelmina Cox	Deibel		Mathieu, Ebbs, Ruijs & Co.
"	"	Scotch Lassie	McKenzie	Moluccos	Hill, Broekman & Co.
Engelsch..........	"	Princess	G. Sargent		Mc. Milan, Marten & Co.
"	"	Sophia Fraser	Wilson	China	Hill, Broekman & Co.
"	"	Plus	Wallace		"
"	"	Archilles	Hart		Major Matsen & Co.
Hamburgsch......	"	Manila	Behrens	Cork	Mathieu, Ebbs, Ruijs & Co.
"	"	Adolph	Kross		"
Zweedsch	"	Prince Oscar	Oberg	Stockholm	Fraser, Eaton & Co.
"	"	L. A. Bang	Mork		"
"	"	Atlantic	H. Fleetwood	Nederland	B. J. van Eck & Co.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Jan.	26	Ned.	schip	Pantalon	J. Bruijussels	Soerabaija
"	31	N. I.	kotter	Little Tot	Katjoong	"

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Jan.	26	Ned.	schip	Laura en Adèla	von Noel	Amsterdam
"	21	N. I.	schoen.	Bella	Jono	Soerabaija

Aangekomen Schepen te *Palembang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Jan.	15	N. I.	bark	Lionggoan Zephijr	T. Tjintjoan	Singapore
"	20	"	"	Yoesserin	Sech Aloewie	Muntok
"	21	"	"	Tiembang	Po Wongso	Linga
"	24	"	"	Justina	Lim Goatiling	Batavia

Aangekomen Schepen te *Banjoewangie.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Jan.	2	Z. M.	stooms.	Samarang luit. t/z 1 k	G. Lambert	Balie Beliling.
"	—	Ned.	schip	Cortgene	D. Dunlop	Pasoeroean
"	—	"	"	Nieuw Holland	L. Tuk	Soerabaija
"	—	"	"	Benen	L. E. Grafthaes	Samarang
"	3	"	"	Jan van Hoorn	B. Mols	Pasoeroean
"	—	"	"	Walvisch	T. Schut	Soerabaija
"	—	Hanov.	"	Munster	G. Kok	"
"	8	Ned.	"	Henriette	S. Robinson	Timor
"	10	"	"	Koning Willem III	H. Zeijlstra	Pasoeroean
"	—	Eng.	"	Scoth Lassie	E. Tels	Soerabaija
"	—	Ned.	"	Senior	K. L. Swart	"
"	—	"	"	Henr. Gerard. Susan.	A. Sissingh	Pasoeroean
"	—	"	"	Christina Agatha	W. L. Esink	Probolingo
"	13	"	"	Welvaart	J. N. Mooi	Sumanap
"	—	"	"	Zeevaart	H. Biesthorst	Soerabaija
"	—	"	"	Oceaan	E. Poestkoke	Pasoeroean

Vertrokken Schepen van *Banjoewangie.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Jan.	2	Ned.	schip	Cortgene	D. Dunlop	Batavia
"	—	N. I.	"	Ernst Willem	M. Paulino	Tjilatjap
"	3	Z. M.	stooms.	Ardjoeno kapt luit. t/z	van Hasselt	K. o. d. Noord
"	4	Ned.	schip	Dionijsia Catharina	v. d. Sprenkel	Amsterdam
"	—	"	"	Johanna	H. O. Piccardt	Hongkong
"	—	"	"	Benen	L. E. Grafthuis	Amsterdam
"	5	"	"	Walvisch	T. Schut	"
"	6	"	"	Jan van Hoorn	B. Mols	Dordrecht
"	—	Hanov.	"	Munster	G. Kok	Falmouth
"	8	Ned.	"	Nieuw Holland	L. Tuk	Nederland
"	—	"	"	Henriette	S. Robinson	Soerabaija
"	10	Z. M.	stooms.	Samarang luit. t/z 1 kl.	G. Lambert	Ampenan
"	11	Ned.	schip	de Stad Nijmegen	H. P. Cruijs	Soerabaija
"	12	Eng.	"	Scotch Lassie	E Tels	Balie Badong
"	14	Ned.	"	Koning Willem III	H. Zeijlstra	Amsterdam
"	—	"	"	Welvaart	J. N. Mooi	Tjilatjap

Vertrokken Schepen van *Tjilatjap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Jan.	29	N. I.	schip	Geertrude	J. M. Sobels	Soerabaija

HANDELSBERIGTEN.

(*Vervolg en slot van ons vorij No.*)

Vetwaren. Cocosolie. De per *Maria Magdalena* direct van Cochin aangebragte 856 fusten, circa 345,000 Ned. ℔, zijn gesorteerd als volgt:

Prima Wit. 52 boeten circa 53,000 Ned. ℔; 184 pijpen ca. 120,000 Ned. ℔; 59 puncheons ca. 20,000 Ned. ℔; 278 okshoofden ca. 57,000 Ned. ℔; te zamen 578 fusten ca. 250,000 Ned. ℔.

Goed Wit. 5 boeten circa 5,000 Ned. ℔; 69 pijpen ca. 45,000 Ned. ℔; 5 puncheons ca. 1,700 Ned. ℔; 171 okshoofden ca. 35,000 Ned. ℔ te zamen 250 fusten ca. 36,700 Ned. ℔.

Ordinair Wit. 1 boot circa 1000 Ned. ℔; 2 pijpen ca. 1300 Ned. ℔; 1 puncheon ca. 330 Ned. ℔; 29 okshoofden ca. 6000 Ned. ℔; te zamen 33 fusten ca. 8,630 Ned. ℔.

Verkocht werden 5000 ko. *prima wit* tot *f* 24.

Campher bleef nominaal 40 cts., indien men verkoopen wilde, zoude men zich met lager prijs tevreden moeten stellen. **Tamarinde** onveranderd. **Cubeben.** Spoedig kunnen circa 4000 bn. arriveren, die coulant tot circa 80 cts. zullen te realiseren zijn. **Lange Peper** nominaal 21 à 22 cts **Rad. Galanga.** Tot *f* 36 aangeboden maar zonder koopers. *Chin.* **Kaneel.** Kistjes zijn tot 59 à 58 cts. in terugkoop der partij per *Margaretha* te bekomen. **Cassia Lignea Vera.** De aftrek blijft steeds gering en prijzen onveranderd, 30 à 32½ cts. naar kwaliteit. **Staranijs** nominaal 43 cts. **Geconf. Gember** stil, onveranderd in prijs. **Japansche Was.** 200 kn. per *Cornelia* zijn dooreen tot *f* 40 aan de markt, 200 kn. uit hetzelfde schip voor Amsterdam zijn tot geheim gehoudene prijs verkocht. De notering voor sortering A is *f* 40, voor B *f* 38. **Gum Elasticum.** De 395 korven per *A. W. Valk* zijn tegen 30 dezer in veiling aangeslagen. In de laatste dagen werd meer aangeboden zoowel in loco als zeilende, de dringende behoefte echter vervuld zijnde wilde men van die aanbiedingen niet dan tot lager prijs gebruik maken, en hoewel de eigenaars iets wilden toegeven, kwam het tot geen zaken. De waarde van mooi en goed secunda is *f* 57 à *f* 55. **Gutta Percha.** Te gelijk met de genoemde partij Gum Elasticum komen de gearriveerde 48 pic. Gutta Percha per *Cornelia* in veiling. **Gum Damar** stil, nominaal 29 à 30 cts.

Bindrotting blijft goed gevraagd. In de laatste dagen hadden belangrijke aanvoeren bij particulieren plaats, zoodat de voorraad in particuliere handen thans bedraagt ca. 38,000 bossen. Verkocht werden 3000 bossen per *Padang;* zoodra verder aan de markt komt zal er coulant te realiseren zijn. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 58,792 bossen.

Amsterdam, 22 December.

Java **Tabak** blijft gevraagd.

Den 13den dezer werden ook nog in veiling gebragt een paar partijtjes *Manila,* welke grootendeels tot vaste prijzen nemers vonden; als: 60 p. *Manila Cagayan,* verk. van 48 à 75½ c., dooreen 55 c.: 74 p. *Visayas Yloile,* verk. tot 31 à 86 c., dooreen 43½ c.; 80 p. *Manila Visayas Yloile,* 8 p. verk. tot 38½ c., 24 p. opgeh. tot 38 à 48½ c., 58 p. niet geveild.

Kort Handelsberigt van China.

Hongkong, 11 Januarij 1859.

De handel is te Canton, ten gevolge der, in ons No. van 5 dezer mede gedeelde, berigten verlamd. Over het algemeen was de bedrijvigheid, gedurende December, vrij groot geweest.

De uitvoer van zwarte thee zal gering zijn. De rijst was in het Zuiden iets gestegen. De geldkoers was gevallen. De voorraad van scheepsruimte is verminderd en geniet eenige meerdere vraag; nogtans zijn schepen in ruim aantal en de vrachten zeer laag.

Uitvoer.

Zwarte Thee. Naar groot Brittannie zijn, gedurende dit saizoen, vervoerd 32¼ millioen tegen 37½ in 1858, en 44¾ in 1857. Naar de Vereenigde Staten gingen, dit saizoen, 18¼ millioen tegen 21¼ in 1858 en 20 millioen in 1857.

Canton. Congous werden 8 chops ad 23 à 30 Tls. verkocht. Er bleven 15 chops voorradig. *Taysaan,* 2500 pakken ad 22½ ad 25 Tls verkocht. Te Sonchong vonden geene verkoopen plaats. Te Shanghae waren de prijzen voor Zwarte thee verbeterd. Groene thee werd tegen den bestaanden prijs, in kleine partijen, naar Groot-Brittanie en Canada verzonden.

Te Foochowfoo waren 20,000 kisten *Congou* en 1000 kisten *Souchong* aangekomen en werden aldaar nog meer verwacht. Naar Australie bestaat nog steeds veel vraag. In het geheel werden 14,500 kisten verkocht. gedurende de laatste 14 dagen. Te Amoy was mede een en ander in dit artikel omgegaan.

Zijde. Te Shanghae bleef dit artikel op prijs. 5000 balen werden, gedurende de laatste 14 dagen, verkocht, hetgeen voor het Saizoen 56000 balen uitmaakt, tegen 47,500 in 1857. Slechts 3000 balen bleven over, en werd geen nieuwe voorraad verwacht.

Te Canton was groote voorraad, doch de prijzen waren den liefhebbers te hoog. No. 1.380, No. 2.365.

Droogerijen te Canton *Cassia Lignea.* 1000 pic. werden ad 17 $ à 17 $ 10 verkocht. De voorraad aan de markt bedroeg 3000 pic., doch de vraag was minder. *Cassia knoppen:* geen verkoop noch voorraad. *Cassia olie* flaauw gequoteerd op $ 307. *Star anijs;* geen transacties. *Anys-olie;* eenige verkoopen werden ad 160 $ gedaan. *Galnooten* en *Rhabarber* geene verkoopen.

Suiker. Een Carga werd naar New York verscheept. *Witte* is gequoteerd op 7 $ 80, maar de vraag en voorraad zijn gering. *Donker bruine* op 3 $ 75 voor Haiuan en 4 $ 10 voor Shocklung. Te Shanghae was de markt stil. *Donker bruine* gold 3. 1. 0 ad 3. 8. 0. Tls. *Witte* 5. 0. 0 ad 7. 0. 0 Tls. Te Amay was de oogst gering. 5000. pic. gewone bruine werden voor Shanghae gekocht ad 3 $ 30 ad 3 $ 40.

Kamfer schaarsch en ad 14 $ per pic. gewild.

Aluin gold te Amoy 1 $ 25 per pic.

Invoer.

Opium. Van *Bombay en Calcutta* waren 160 kisten *Malwa* en 1400 kisten *Bengaalsche* aangekomen.

Hongkong en *Macao.* De vraag naar *Patna* was kwijnend; echter bleef de prijs vast. Voorraad: 2000 kisten *Patna,* 500 *Benares* en 800 *Malwa. Shanghae.* 1900 cts. *Malma* en 100 Cts. *Patna* kwamen aan, en 1300 *Malwa* en 300 kisten *Patna* werden uitgeklaard. Er bleven nog 4000 kisten *Malwa* en 2000 kisten *Patna* voorraad *Foochowfoo.* De vraag bleef goed; 125 kisten *Malwa,* 75 dito *Patna* en 25 *Benares* werden uitgeklaard. De laatste quotatie op 6 Januarij was te Shanghae: *Patna,* hooge nommers 525 Tls. — lage nommers 520, *Malwa* 440 ad 445 Tls. *Foochowfoo,* 6 Januarij *Malwa Patna* $ 760 *Benares* $ 780 £, *Malwa* $ 740.

Amoy, 7 Jan. *Patna* $ 750 en $ 755, *Benares* $ 800; *Malwa* $ 795.

Hongkong, 14 Jan. *Patna* $ 750, *Benares* $ 800, *Malwa* $ 650.

Katoen. De vraag te Canton is kwijnend; de verkoopen, gedurende de laatste 14 dagen, bedroegen slechts: 2500 *Bombay* ad 11 ad 11. 7. 5 Tls. voor fijne; 9. 2. 5 à 10 Tls. voor middelsoort en 7. 5. 0. ad 8. 5 0 voor gewone.

Rijst is te Hongkong gestegen. De Chinezen beweren, dat de oogst goed is. *Arracan* $ 1. 55 ad $ 1. 65; *Bassein* $ 1. 75 ad $ 1. 80; *Siam cargo* $ 1. 80 ad $ 1. 90; *Java* $ 1. 70 à $ 1. 75, voor cargo $ ad $ 2. 20 ad $ 2. 25 voor goede; *Bengaalsche* en *Balam* $ 2 ad $ 2. 10.

Shanghae, weinig vraag. *Siam* 1. 3. 5. *Java* 1. 4.0. ad 1. 6. 0. *Bengaalsche* 1. 7, 0. ad 1. 8. 0.

Foochowfoo. De prijs was stijgend. *Arracan* 1 $ 75 à 1 $ 80; *Siam Cargo* 1 $ 85 à 2 $. *Bengaalsche* 2 $ 30 ad 2 80.

Amoy. De vraag verbeterde. Verkoopen van goede Java haalden 1 $ 75 à 1 $ 80; witte 2 $ 10.

Provisien. *Zout vleesch* schaarsch en gewild; prijs $ 17. *Varkens vleesch* $ 15. **Meel** $ 15. **Canvasvlas** $ 7 à $ 12. **Katoen** schaarsch en gewild. **Manila touw** 10 cts. het pond, in grooten voorraad. **Europeesch touw,** 10 cts. het pond wordt in groote hoeveelheid gevraagd.

Kolen, overvloedig. **Engelsche golden** $ 7. 50.

Kwikzilver te Hongkong $ 70, te Amoy $ 65, te Shanghae 48 à 58 Tails, en gewild.

Vrachten. Te Shanghae naar Londen £ 3. 10 ad £ 4 voor **Zijde,** en £ 1. 10 ad $ 2 voor **Thee.** Naar de Vereenigde Staten, $ 5 ad $ 6 voor **Thee** en $ 20 voor **Zijde.** Te Foochow voor Londen £ 3, naar New-York $ 9 ad $ 10. Te Whampoa naar Londen £ 2 ad £ 2.10. Naar New-York $ 7 à 8 $.

Kort Handelsberigt van Manila.

Manila, 6 Januarij 1829.

De invoer is tegen verhoogde prijzen levendig. In uitvoer vond weinig plaats. Luttel van den Suikeroogst was ter markt gekomen en de omzet in dit artikel dus stil. **Hennep** viel in prijs. **Rijst** is gestegen even als de **Wissel.** **Vrachten** waren even overvloedig als vroeger. De uitvoer van **Suiker** bedraagt 270 000 pic. minder dan verleden jaar, terwijl de **Hennep** eene vermeerdering van 72.000 pic. aantoont

Invoer. **Witte Shirtings.** 20000 stuks werden, gedurende de laatste 14 dagen, verkocht; de massa was van mindere qualiteit. De voorraad bedroeg op 31 Dec. 78000 stuks. De vraag was goed en de prijzen hielden stand.

Metalen. **Engelsch ijzer** is in overvloed aan de markt. **Lood** wordt gevraagd voor uitvoer. **Koperblad** is in slechts kleinen voorraad aanwezig.

Provisien, voor de Cochin-Chinesche expeditie in vraag.

Uitvoer. **Suiker.** Door den nog niet aanvoer van den nieuwen oogst ging in dit artikel weinig om. Er was vraag voor Australie. **Hennep.** De groote aanvoer (38000 pic. gedurende de laatste maand) deed den prijs dalen, die het laatst op 5 $ 06¼ stond.

Koffij. Eene partij van 400 pic. van den nieuwen oogst werd ter markt gebragt, doch werd voor 12 $ 25 goud opgehouden. **Rijst.** De aanvoer uit de provincien was onbeduidend, doch de prijs stijgend. De cargo van de **Adele,** van witte Java rijst, die, voor eene maand, ad 2 $ 22 (goud) per pic. verkocht was werd weder voor 2 $ 87½ (goud) verkocht. De Cargo van de **Postillon,** van Batavia verwacht wordende, is bij aankomst voor 2 $ 62½ (goud) van de hand gezet.

Vrachten. De **Lochiel** voor Londen en **Mooresfort** voor Liverpool werden geladen ad £ 1 per ton van 20 Cwt. voor Suiker en £ 2 per 20 Cwt. voor Hennep.

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 11den Februarij 1859.

Arak, *f* 50 @ *f* 60,— met afloeningen.
Koffij, Java oogst van 1858 opgeruimd.
——— Padang *f* 38 @ *f* 35,— niet aan de markt.
Suiker, witte N⁰. 16. *f* 18.— @ *f* 18,50 zonder voorraad.
Rijst, Indramaijoe
——— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 140,— @ *f* 150,—
——— " " 2de " *f* 130,— @ *f* 140,—
——— Carga *f* 100,— @ *f* 110,— willig.

Wisselkoers.

Op Holland 6/m. pari.
" Engeland 6/m. zigt *f* 11,65,— @ *f* 11.70,

Vrachten. In de laatste dagen niets van belang omgegaan.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te ***Batavia*** *van den 25 tot en met den 28 Januarij 1859.*

Aanvoer.

Van Singapore per Amerik. bark *Oriental,* gez. Whipple, agt. Paine, Stricker en co.

500 pic. rotting, 100 kn. meubelen, 2100 bn. gambier, *Agenten.*

Van Nederland per Ned. schip *Admiraal de Winter,* gez. Jansen, agt. van Ommeren, Rueb en co.

400 ps. hardsteen, 50/m. steenen, *N. H. M.*
2 kn. goud en zilverdraad, 2 do. gelakt leder, *C. Bahre en G. Kinder.*
50 ankers, 4 bn. laken, 15 vn. bier, 1 kt. kramerijen, *Gumprich en Strauss.*
54 kn. wijn, 60 vn. do. 5 kn. diversen, *J. Cezard en co.*
470 vs. spijkers, 16 do. hagel, 1 do. kogels, 4 kn. manufact., *Busing, Schröder en co.*
111 led. leggers, 26 ks. likeuren, 4 do. manufact., *Agenten.*
150 vs. boter, *Gebr. Roselje en co.*
1 kt. laken, 1 do. zijde, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
43 kn. brandy, ...
1 kt. zilverwerk, *Weber.*
2 kn. schilderijen, 1 do. provisien, 8 do. papier, 10 do. manufact., *Feltkamp, Mispelblom en co.*
1 kt manufact., *Order.*
68 coll. manufact., *E. Moormann en co.*
200 coll. manufact., *B. van Leeuwen en co.*
14 coll. ijzerwerk, 3 do. knoopen, *Andreas en co.*

Uitvoer.

Naar Engeland per Eng. schip *Heather,* gez. Oekendam, agt. Maclaine, Watson en co.

7204 pic. rijst, 295 do. rotting, *Agenten.*

Naar Cheribon en Tagal per Ned. schip *Cornelia Geertruida,* gez. Hoeksma, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

2 stav. koper, 2 do. ijzer, 1 bl. hennep, 1 kt. ijzerwerk, 1 rol touw, 1 kt. kwik en vitriool, *Agenten.*
750 coll. kop. munt, 16 do. gouv. goederen, *Gouvernement.*

Naar Nederland via Bezoekie per Ned. schoener *Zephir,* gez. de Vries, agt. Reynst en Vinju.

270 pic. tin, 100 do. rotting, *Agenten.*

Voor Bezoekie.

36/m. steenen, 2 pakk. goeniezakken, 170 lasten steenkolen, 14 coll. provisien, 10 kn. meubelen, *Agenten.*

Naar Nederland per Ned. schip *Cortgene,* gez. Dunlop, agt. Reynst en Vinju.

400 pic. tin, 791 do. koffij, 250 do. rotting, 11859 do. suiker, 27 ℔ vanille, 3 do. zuren, *Agenten.*
200 pic. tin, *N. H. M.*

Naar Soerabaija via Samarang per N. I. stoomb. *Palembang,* gez. Roseboom, agt. W. Cores de Vries.

1 kt. kain, 6 ijzeren geldkisten, 1 kt. regaal, *Order.*
3 kn. manufact., 1 pak monsters, *E. Moormann en co.*
eenige gouv. goederen, *Gouvernement.*

Voor Singapore.

27703 zilv. munt, ...

Naar Soerabaija per Ned. bark *Reinhardt,* gez. van der Sprenkel, agt. Schimmelpenninck en co.

19 vs. boter, 2 kn. ijzerwerk, *Agenten.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per N. I. stoomb. *Palembang,* gez. Roseboom, agt. W. Cores de Vries.

4 kn. zilv. munt, *Sech Said Naoem.*
f 9000 zilv. munt, *Said Hoesin Segaf.*
f 26500 zilv. munt, *Sech Moh. Bafadal.*
174 coll. gouv. goederen, eenige scheepsbehoeften, 390 granaten, *Gouvernement.*
3 kn. manufact., uit entrep. *Andreas en co.*
3 kn. Jap. goederen, *Pitcairn, Syme en co.*
f 21300 zilv. munt, 100 Jap. goederen, *Borneo C. Limited.*
f 5500 zilv. munt, *Lim Hoa.*
1 kt. kramerijen, *J. Brown.*
f 1840 zilv. munt, *Sech Abdal Wahap.*
f 9100 zilv. munt, *Sech Moh. Basandiet.*
f 30,000 zilv. munt, *Sech Awab Temimie*
21 corg. doeken, 3 do. slendangs, *Sech Abdulla Alhadjadie.*
1 kt. hoeden, 1 do. speelgoed, 1 do. schilderijen, 1 do. wijn, uit entrep. *Picart.*
4 kn. laken, uit entrep. *B. van Leeuwen en co.*
2 vn. vleesch, 2 do. boter, 2 kn. wijn, 2 vn. bier, 2 keld. genever, *Agenten.*

Naar Samarang en Soerabaija per N. I. stoomb. *Koningin der Nederlanden,* gez. Lewis, agt. Maclaine, Watson en co.

26 bn. manufact., 76 kn. do. 6 do. gedr. katoen, 22 bn. ongebl. do. 3 do. mousselines, 1 kt. schilderijen, uit entrep. *Adam en co.*
5 kn. manufact., 2 do. doeken, uit entrep. *Pitcairn, Syme en co.*
3 kn. regalen, 5 do. provisien, *Reynst en Vinju.*
17 kn. blindjoe, 5 hammen, *Thomas.*
6 kn. parapluien, *C. Bahre en G. Kinder.*
1 rijtuig, *Agenten.*
10 kn. fijne wijn, *Platon en co.*
1 kt. manufact., *Pandel en Stiehaus.*
132 coll. gouv. goederen, *Gouvernement.*

Naar Samarang en Soerabaija per N. I. stoomb. *Banda,* gez. Bosch, agt. W. Cores de Vries.

25 platen ijzer, 10 bund. do. 3 steenen, 5 kn. staalwerk, 1 vt. dommekrachten, 1 kt. kain, 6 ijzeren geldkisten, *Agenten.*

Naar Soerabaija per Ned. bark *Walcheren,* gez. Hoek, agt. Busing, Schröder en co.

5344 stav. ijzer, 100 tonn. do. 101 do. manufact., 350 coll. koopmanschappen, 50 kn. vitriool, *Aan boord gebleven lading van Engeland.*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. bark *Tasmania,* gez. Jonker, agt. Schimmelpenninck en co.

203 pic. tin, 70 do. rotting, 4 pic. goeniegaren, *N. H. M.*
12 kn. wijn, 30 vs. boter, 10 zilv. munt, 100 do. kop. do. 586 coll. gouv. goederen, 207 do. manufact., *Aan boord gebleven lading.*

Naar Nederland per Hanov. schip *Kroonprins Ernst August,* gez. Meijer, agt. C. Bahre en G. Kinder.

374 kn. boomwas, 375 pic. rotting, *Haager en Scheurman.*
75 legg. arak, 100 pic. gomelastiek, 35 do. gomdammer, 37 do. kaneel, 270 do. rijst, 5081 do. suiker, 2955 ps. buffelhuiden, 1 vt. brood, *Agenten.*

Naar Nederland via Samarang per Brem. bark *Concordia,* gez. Wessels, agt. Busing, Schröder en co,

5097 pic. rijst, 150 do. rotting, 147 ps. koehuiden, 4250 ℔ thee, 25 ka. soija, 1 do. diversen, 4 vn. vleesch, 1 do. spek, uit entrep. *Agenten.*

Naar Amerika per Amerik. bark *Brothers,* gez. Combe, agt. Maclaine, Watson en co.

1500 bn. gambier, 4760 zakk. koffij, 43 krandj. gomelastiek, *Aan boord gebleven lading van Singapore.*
1058 pic. koffij, 1869 do. rotting, 1184 do. suiker, 218 do. gomelastiek, ...

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 9 tot en met den 11 Februarij 1859.

Met het N. I. stoomb. Banda, Kapt. Vogel, de heeren Steevens, Hill, Romswinkel, Dankmeijer, Brown, Straus, Scharp, A. G. Bosch en Echtgenoot, Mevr. Coorengel en kinderen, Z. M. troepen, 19 matrozen der Marine en bannelingen van Soerabaija en Samarang.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP te BATAVIA.